

IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU I VREDNOVANJU PLANA, PROGRAMA I KURIKULUMA VRTIĆA ZA PEDAGOŠKU GODINU 2019./20.

Vrednovanje i izvješćivanje rezultat je timskog rada:
odgojiteljica Vrtića, pedagoginje i ravnateljice

Na temelju članka 32. Statuta Dječjeg vrtića Zraka sunca, Križevci Upravno vijeće Dječjeg vrtića Zraka sunca, na sjednici održanoj 26.8.2020.god., donijelo je

ODLUKU

o prihvaćanju Vrednovanja kurikuluma i izvješće o ostvarivanju godišnjeg plana i programa rada Dječjeg vrtića Zraka sunca za pedagošku godinu 2019./20. godinu.

Prihvaća se Vrednovanje kurikuluma i izvješće o ostvarivanju godišnjeg plana i programa rada Dječjeg vrtića Zraka sunca za pedagošku godinu 2019./20. godinu.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Klasa: 601-01/20-01/97

UrBroj: 2137-61-01-20-01

Križevci, 26.8.2020.

Vrednovanje i izvješće razmotrilo je i usvojilo Upravno vijeće Dječjeg vrtića Zraka sunca na sjednici održanoj 26.8.2020. u sastavu:

Predsjednica Upravnog vijeća: Branka Kopilović

Predstavnik Grada: Krešimir Brunović

Predstavnica roditelja: Mateja Forjan

Predstavnici osnivača Djelo Marijino-Pokret Fokolara:

Marija Fabjan, Stjepan Balen i Marija Baturina

Predstavnica odgojitelja i stručnih suradnika: Vesna Žuti

Ravnateljica:
Terezija Horvat

SADRŽAJ

1. Uvod
2. Ustrojstvo rada
3. Materijalni uvjeti rada
4. Njega i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece
5. Odgojno-obrazovni rad
 - 5.1. Realizacija programa odgojno-obrazovnog rada u mješovitim skupinama
 - 5.2. Realizacija programa odgojno-obrazovnog rada po dobnim skupinama
 - 5.3. Ostvarivanje kurikuluma predškole
 - 5.4. Posebni programi
 - Kraći program ranog učenja engleskog jezika
 - Igraonica za potencijalno darovitu djecu
 - Rad s djecom s posebnim potrebama i poteškoćama u razvoju
6. Naobrazba i stručno usavršavanje radnika
 - 6.1. Individualno stručno usavršavanje
 - 6.2. Skupni oblici usavršavanja
7. Suradnja s roditeljima
8. Suradnja s vanjskim čimbenicima koji su sudjelovali u ostvarivanju zadaća Kurikuluma i godišnjeg plana i programa rada

1. UVOD

Kao što smo timski ostvarivali program tako smo i zajednički promišljali na koji način napisati Izvješće o radu za pedagošku godinu 2019/20. a da zadržava i zadovoljava temeljne zakonske okvire unutar kojih izvješće treba napisati. Željeli smo obuhvatiti segmente ukupnog življenja i učenja djece i odraslih u našem vrtiću, biti neposredni, iskustveni i jasni u prijenosu one pozitivne energije kojom su ove i niz dugih godina, od osnivanja 1995. godine do danas, bili svakodnevno okruženi svi sudionici ostvarivanja našeg redovitog cjelodnevnog 10-satnog alternativnog odgojno obrazovnog programa prema koncepciji sestara Agazzi temeljenog na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece, Pedagogiji zajedništva i Agazzi metodi, na spoznajama po kojima je dijete jedinstvenog i neponovljivog identiteta, osoba koja je dar, spremna graditi i njegovati odnose mira u sebi, s drugima i s prirodom, na pedagoškim smjernicama etičkog i društvenog odgoja, odgoja za razvoj, za kulturu prihvaćanja, za ekološki odgoj i odgoj za komunikaciju te na iskustvima prakse drugih vrtića, posebno vrtića u Italiji, koji već dugi niz godina provode programe po Agazzi koncepciji.

Stvarajući izvješće koje ima zadanu formu ispunjavali smo našu potrebu prijenosa osobnih iskustva i postignuća stečenih u ovoj, po svemu drugačijoj godini od mnogih koje smo proveli zajedno. Pamtit ćemo ovu godinu po nesigurnosti i strahu koji su nam donijeli potres i korona virus. Na početku godine nismo znali što nas očekuje i da će jedan virus zaustaviti cijeli svijet pa tako i nas u ostvarivanju našeg plana i programa.

U razdoblju od 01. 09. 2019. do 24. ožujka 2020. ostvarivali smo program odgojno obrazovnog rada prema godišnjem planu, a u vremenu od 24. ožujka do 13. svibnja roditelji i obitelj bili su jedini odgojitelji djece s mogućnošću praćenja online preporuka na našoj web stranici.

Od 25. svibnja sva su djeca prema potrebama obitelji ponovno krenula u vrtić, pridržavajući se preporuka i mjera stožera civilne zaštite, sve do 31. kolovoza kada je završila ova specifična pedagoška godina.

Kriza izazvana ovim virusom velika je poteškoća u našim životima, a jednako tako i novo iskustvo iz kojeg smo puno naučili, stekli nove spoznaje, ojačali i primijenili sve vrijednosti koje smo usvajali i živjeli. Upravo to želimo prikazati svima koji budu čitali ovo izvješće kao i mnoge situacije istraživanja, učenja, druženja, pomaganja, suradnje, stvaranja socio-emocionalnih odnosa i našega djelovanja. Pišući izvješće osvještavali smo sve ono pozitivno ili manje pozitivno, sve ono što nam je svima, djeci i odraslima omogućilo podizanje kvalitete odgojno obrazovne prakse na višu razinu u odnosu na onu s koje smo startno krenuli početkom pedagoške godine.

2. USTROJSTVO RADA

Ustroj, prema mišljenjima mnogih stručnjaka u predškolskom odgoju i naobrazbi, da bi bio kvalitetan treba imati **što manje karakteristika institucionalnosti, a što više osobina neinstitucionalnosti i sličnosti s organizacijom rada i života u obitelji**. Osnovna vrijednost našeg ustroja bila je upravo u tome što smo u svim odgojnim skupinama i cijelom vrtiću živjeli životom dobre obitelji koja omogućava djetetu aktivno učešće u zajednici djece i odraslih, u uvjetima koji su maksimalno prilagođeni njemu, njegovim mogućnostima, interesima i razvojnim potrebama. Naša je organizacija bila prvenstveno prilagođena djetetu i njegovim potrebama, a tek poslije toga potrebama roditelja i odraslih u vrtiću.

Druga važna kvaliteta našeg ustroja odnosila se na **ponudu više vrsta programa različitog trajanja, ostvarivanja ciljeva i specifičnih zadaća vezanih za posebne interese djece i roditelja** koje u nastavku izvješća predstavljamo.

Dječji vrtić Zraka sunca ove pedagoške godine provodio je redoviti cjelodnevni 10-satni alternativni odgojno-obrazovni program prema koncepciji sestara Agazzi za djecu rane i predškolske dobi uz stručnu pomoć i podršku MZOS, AZOO, te Instituta „PASQUALI – AGAZZI“, Mompiano Brescia u Italiji.

Pedagoška godina 2019./2020. započela je 02. rujna 2019. godine.

Redovitim 10-satnim programom tokom godine bilo je obuhvaćeno 124-ero polaznika, od tog broja 21 dijete školskih obveznika.

U vrtiću je radilo 19 radnika i 5 vanjskih suradnika.

Redoviti program u trajanju od deset sati dnevno odvijao se u četiri mješovite vrtićke skupine i jednoj jasličkoj.

Radno vrijeme vrtića je od 6:15 do 16:15 sati, a otvorenost Vrtića je bila do 17:00 sati

Unutar 10-satnog programa s ciljem obogaćivanja odgojno-obrazovnog rada s djecom provodili smo:

- Preventivni i zaštitni program,
- Individualne programe inkluzije djece s posebnim potrebama i
- Program izleta i posjeta.

Tri dana u tjednu, uglavnom u vremenu od 10:15 do 11:15 sati program smo ostvarivali sa skupinama iste dobi djece i to za:

- skupinu djece u 3. godini života,
- skupinu djece u 4. godini života,
- skupinu djece u 5. godini života
- skupinu djece u 6. godini života

Od posebnih programa ove pedagoške godine provodili smo:

- Program ranog učenja stranog jezika (engleski)

Od programa javnih potreba provodili smo:

- Programa predškole,
- Program za potencijalno darovitu djecu
- Programe za djecu s teškoćama u razvoju.

Promjene u provedbi nabrojanih programa i uvođenje online aktivnosti

Zbog nepredviđene pandemije izazvane korona virusom koja je zahvatila svijet pa tako i našu zemlju početkom ožujka, Odlukom Vlade Republike Hrvatske, zatvorene su sve obrazovne institucije u RH sredinom ožujka. Tako je i naš vrtić bio radi suzbijanja proširenja zaraze virusom bio zatvoren od 16. ožujka 2020.g. Planirani programi tako su se nenadano prekinuli i njihovo se provođenje znatno skratilo.

No, unatoč tome, većinu planiranih aktivnosti kako za mješovite tako i za rad po dobnim skupinama redovito smo provodili kroz projekt :”Vrtić od kuće”. Na taj smo način ostali povezani s djecom i roditeljima i ostvarivali planirani Kurikulum. Aktivnosti su pripremane i prezentirane putem web stranice kako bi bile dostupne svim zainteresiranima. O provođenju ovog projekta redovito su nam stizale potvrde naših roditelja koji su s djecom rado kod kuće radili zanimljive aktivnosti te nam slali fotodokumentaciju istih.

U realizaciji odgojno-obrazovnog rada sudjelovali su:

ravnateljica:

Terezija Horvat, VŠS, odgojitelj sa stručnim usavršavanjem iz Pedagogije zajedništva i Agazzi metode

odgojiteljice:

Ružica Bjeličić, VŠS, odgojitelj savjetnik s položenim stručnim ispitom i stručnim usavršavanjem iz Pedagogije zajedništva i Agazzi metode,

Sanja Katanec, VŠS, odgojitelj s položenim stručnim ispitom i stručnim usavršavanjem iz Pedagogije zajedništva i Agazzi metode, voditelj programa rada za potencijalno darovitu djecu,

Vesna Žuti, VŠS, odgojitelj s položenim stručnim ispitom i stručnim usavršavanjem iz Pedagogije zajedništva i Agazzi metode,

Andreja Skalički, VŠS, odgojitelj s položenim stručnim ispitom i B2 stupnjom engleskog jezika, voditelj programa ranog učenja engleskog jezika ,

Danijela Bermanec, VŠS, odgojitelj s položenim stručnim ispitom,

Marusja Mesaroš, VŠS, odgojitelj s položenim stručnim ispitom, porodiljni dopust

Ivana Orehovački, VŠS, odgojitelj s položenim stručnim ispitom,

Jelena Šaško, VŠS, odgojitelj s položenim stručnim ispitom, i stručnim usavršavanjem iz Agazzi metode,

Darinka Škrebek, VŠS, odgojitelj s položenim stručnim ispitom,

Jasna Berend, VŠS, odgojitelj s položenim stručnim ispitom,
Sanja Đurec, VŠS, odgojitelj s položenim stručnim ispitom,
Tamara Bogdanović, VŠS, odgojitelj s položenim stručnim ispitom
Maja Ferenčak, VŠS, odgojitelj s položenim stručnim ispitom
blagajnički i administrativni radnik:

Josip Horvat, SSS

stručno pedagoški radnik:

Darinka Škrebek, VŠS

kuharica:

Ivančica Jurić, SSS

pomoćna kuharica:

Ana Agneza Anušić, OŠ

spremačice, pralje:

Vesna Brnić, OŠ

Nataša Račić, SSS

Ana Agneza Anušić, OŠ

domar:

Slavko Kalamiza, SSS, stručnjak zaštite na radu

Vanjski suradnici: pedagog, zdravstvena voditeljica, psiholog, računovođa, pravnik.

Zaključak i zadaće za narednu godinu:

Ustrojstvo rada na razini vrtića bilo je ove godine postavljeno sukladno potrebama i pravima djece i roditelja te događanjima na teritoriju naše županije vezanih za koronu i njeno širenje. Ostvarivali smo važnu zadaću praćenja primjerenosti ustrojstva i njegovo pravovremeno mijenjanje i prilagođavanje novonastalim promjenama. Zalagali smo se za racionalno korištenje radnog vremena svih djelatnika i vršili preraspodjelu tijekom godine u cilju zadovoljavanja potreba djece.

Odgojitelji su pravovremeno uočavali nedostatke ustrojstva i dogovorno ih rješavali s ciljem poboljšanja kvalitete rada i pružanja pomoći jedni drugima u kriznim situacijama kao što je bio period adaptacije djece, a kasnije i vrijeme korone. Možemo sa sigurnošću ustvrditi da je vrtić uvijek imao karakteristike dobre obitelji u kojoj članovi pomažu jedni drugima i o svemu se dogovaraju. Radnici su imali puno razumijevanja da se ustrojstvo mijenja, uvijek su bili otvorena za dogovor ne držeći se ustaljenih obrazaca.

Valja i dalje zadržati i raditi na postignutoj velikoj fleksibilnosti u organizaciji odgojno obrazovne prakse, na dinamici aktivnosti, na uzimanju obroka, dolascima i odlascima djece te fleksibilnosti stručnih i ostalih djelatnika u svrhu zadovoljavanja različitih potreba djece.

3. MATERIJALNI UVJETI RADA

U ovom dijelu Izvješća važno je istaknuti da smo raspolagali s dovoljno prostora kako u interijeru tako i u eksterijeru i da su djeca imala dovoljno slobodnih površina za sve vrste aktivnosti. Posebno nas vesele uvjeti koji su osiguravali stalan kontakt djece s prirodom, poticanje praktičnih i radnih aktivnosti, otvorene mogućnosti znanstvenog opismenjavanja djece i sudjelovanje u životu i radu odraslih.

Ove godine preseliti smo **povrtnjak** u dvorište ispred Vrtića kako bi djeca dolazeći ujutro s roditeljima odmah ugledala vrt, promjene koje se svakodnevno događaju u njemu te razvijala svoje prirodoslovne kompetencije. Djeca su gotovo svakodnevno boravila u vrtu i uživala sve dobrobiti koje donosi rad i dodir sa zemljom. Sadili su, kopali, zalijevali, plijevali, grabljali lišće te košenu travu nosili u kompost. Izradili smo hranilišta za ptice i „hotel“ za kukce. Proširili smo vrt „gredicama u paletama“, oformili dva manja cvijetnjaka tradicionalnog starinskog cvijeća u dvorištu, gredicu ljekovitog bilja za čaj i začinskog bilja kako bi nam hrana u vrtiću bila što ukusnija.

U interijeru smo vršili promjene tijekom cijele godine: obogaćivali centre i oblikovali nove kao što je centar tradicijske kulture i centar žive prirode. Od materijalnih poticaja posebno su nam bili vrijedni oni koje su izradili odgojitelji zajedno s djecom i roditeljima te oni koje su sakupili u svrhu obogaćivanja raznovrsnosti materijala za igru i istraživanje.

U unapređivanju prostorno-materijalnih uvjeta rada vodili smo brigu o sigurnosti i zaštiti djece.

Prilikom pojave pandemije korona virusa u ožujku 2020. u vrtiću su od samog početka provedene sve epidemiološke preporuke od strane nadležnih tijela (HZJZ i Nacionalnog stožera civilne zaštite RH).

Zaposlenici su koristili zaštitne maske, a na svim ulazima u vrtić bila su stavljena dezinfekcijska sredstva te dezobarijere. Na oglasnim pločama i vidljivim mjestima redovito smo stavljali obavijesti i znakove upozorenja. Isto tako i na web stranicu vrtića.

U sobama dnevnog boravka, prilikom odgojno obrazovnog rada poštivane su sve date preporuke: smanjena je količina i vrsta igračkaka koje smo svakog dana redovito dezinficirali, uveden je potreban razmak kod konzumiranja obroka i popodnevnog odmora, iz upotrebe su izbačeni svi materijali koji u tom periodu nisu bili prihvatljivi (rasipni materijal, pijesak, plastelin i sl.).

Prema odluci Nacionalnog stožera civilne zaštite RH, vrtić je zatvoren 16. 03.2020. i ostao zatvoren do 11. 05.2020. kada je ponovno počeo s radom za djecu čija su oba roditelja zaposlena i nisu mogli pronaći drukčiji adekvatni smještaj za svoju djecu. Takva mjera ostala je na snazi do 25.05. kada je polazak u vrtić omogućen svojoj djeci, ali uz pridržavanje određenih epidemioloških mjera. Kako je vrijeme prolazilo, a epidemiološka slika se poboljšavala, mjere su se mijenjale i rad u vrtiću se polako normalizirao.

Provodili smo intenzivnu interakciju s djecom:

-kroz literarna djela koja njeguju humane vrijednosti te omogućuju djeci doživljaje i učenje iskustvom, osjetilima i osjećajima,

-neposrednim bogaćenjem okruženja kroz centre i panoe: stariji pomažu mlađima (djeca su se trudila pomagati) uz didaktička sredstva Dobra djela, Kocka ljubavi i društvene igre uz pomoć kojih su djeca razvijala strpljenje, toleranciju i samopouzdanje. Aktivno smo uključivali djecu u sve situacije uz prihvaćanje odgovornosti uzimajući u obzir sve aspekte djetetova razvoja te poštivanje osobnosti i individualnih potreba svakog djeteta,

- više pozornosti pridavali smo temi korona virusa koja je bila prisutna početkom ožujka 2020. Odgojno-obrazovni rad obuhvaćao je teme vezane uz tematiku zdravlja, redovitog pranja ruku, pravilnog ponašanja kod prehlade, uveo se novi termin „socijalna distanca“ te se njezina primjena počela uvoditi u svakodnevni način života.

Muzej tričarija, karakterističan za vrtiće alternativne Agazzi koncepcije nadopunjavali smo plodinama i materijalima koje su djeca sakupljala sama u neposrednom okruženju ili tijekom šetnje (kukuruz, žiri, kamenčići, lješnjaci, orasi, grančice, čepovi...)

U likovnim centrima djeca su imala priliku koristiti različite likovne materijale i tehnike te su na taj način razvijali kreativno izražavanje i prenosili stečene doživljaje.

Pratili smo aktualne dječje interese i na temelju njih uredili centre: centar trgovine, knjižnice, frizerski salon u kojem su djeca razvijala suradničko učenje, jačala socijalne vještine kao i početne predmatematičke i predčitalačke pojmove. Uz osnovne centre u prostorima odgojnih skupina: centar konstruiranja i građenja, stolno manipulativni centar, likovni centar, obiteljski centar kroz cijelu godinu imali smo i centar prirode koji smo oformili da bude fleksibilan i funkcionalan te smo ga postepeno povećavali. U njemu smo uzgajali različite biljke i sjemenke te smo na taj način usmjeravali djecu na osvještavanje humanih vrijednosti: upornost, ljubav, strpljivost kao najznačajnije vrijednosti u brizi za biljni i životinjski svijet. Djeca su u tim aktivnostima stekla nova znanja i vještine koja su primjenjivala u daljnjim aktivnostima iz čega možemo zaključiti da su napredovali do višeg nivoa razvoja.

Sporedni centri: centar kuhinje, frizer, trgovina, doktor, pošta i knjižnica izmjenjivali su se prema aktualnim interesima i potrebama.

Cjeloviti 10-satni program u pedagoškoj godini 2019./20. financiran je:

iz sredstava proračuna Grada Križevaca (920,00 kn po djetetu),

iz uplate roditelja korisnika (820,00 kn, a od siječnja 88 kn)

iz potpore ostalih zainteresiranih subjekata

Planirana ekonomska cijena bila je 1.740,00 kn.

Početkom 2020. Odlukom Upravnog vijeća DV Zraka sunca, ekonomska cijena povećana je za roditelje korisnike usluga za 60 kn, u svrhu povećanja plaća zaposlenicima Vrtića.

Zaključak i zadaće za narednu godinu:

U našem alternativnom odgojno-obrazovnom programu prema koncepciji sestara Agazzi materijalni uvjeti su od samog početka bili osigurani kao odgojni ambijent s unutrašnjim i vanjskim prostorima ispunjenih stvarima i materijalima iz kojih proizlaze interesi djece za aktivnosti i koji angažiraju sva dječja osjetila te aktiviraju njihove sposobnosti.

Tijekom protekle pedagoške godine predmet stalnog promišljanja odgojitelja bio je kako prostor u kojem borave djeca učiniti primjereno strukturiranim, poticajnim i ugodnim za dijete. Svjesni činjenice da dijete u odgojnoj ustanovi prosječno boravi osam do deset sati dnevno i imajući u vidu da prostorno materijalni kontekst utječe na misli, osjećaje i djelovanje djeteta, bitnom zadaćom smo smatrali osigurati djetetu bogato i raznovrsno okruženje koje će mu omogućiti stjecanje različitih iskustava i znanja.

Uvažavajući različite potrebe i interese djece i dalje ćemo strukturirati prostor na način da sadrži raznovrsne centre aktivnosti: centar obiteljskih igara, građenja, početnog pisanja i čitanja, istraživanja, stolno manipulativnih aktivnosti, matematičkih igara, eko centra, ambulante, pošte, tržnice, banke, centar uljepšavanja, kazališta, centar za igru vodom i materijalima kao što su pijesak, zemlja, piljevina, lišće i dr. Kod formiranja centara nastojat ćemo da okruženje za življenje djece u vrtiću promovira imitaciju stvarnog života. U organizaciju prostora i dalje ćemo uključivati djecu čime ćemo osnaživati njihovo samopouzdanje i osjećaj kompetencije. Djeca će uvijek imati mogućnost samostalnog odabira aktivnosti i materijala, slobodan odabir partnera u igri, odabir vremena trajanja aktivnosti te slobodu izražavanja. Pravilno strukturiranim prostorom, rasporedom centara omogućavat ćemo djeci različite socijalne interakcije, u manjim ili većim grupama, te istovremeno nuditi priliku za osamu djeteta i njegovu samostalnu aktivnost.

Za dobro materijalno okruženje vrtića najzaslužniji su odgojitelji i stručni suradnici koji čuju i vide dijete, odgojitelji koji stalno istražuju i usvajaju uvijek nova znanja o djetetu i njegovim neograničenim mogućnostima te uvijek iznova strukturiraju prostor kojim se djeca mogu slobodno kretati i ugodno se u njemu osjećati.

Zalagat ćemo se i dalje da svi naši prostori nude obilje strukturiranih i nestrukturiranih materijala koji će biti zanimljivi djeci, pozivati ih na učenje čineći i sudjelujući u različitim aktivnostima s drugom djecom, starijom i mlađom, koristeći materijale kao izvore iskustva i spoznaja. Nadalje ćemo istim tempom podizati kvalitetu opremanja i oblikovanja okruženja kako bi vrtić postao autentičan i prepoznatljiv po svojoj alternativnoj agazzi koncepciji rada.

4. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

Analizirali smo koje smo ciljeve planirali na početku godine te došli do zaključaka što smo ostvarili. U godišnjem planu ciljevi su uglavnom bili: briga za zdravlje, tjelesni rast i razvoj djece, tjelesne aktivnosti u zatvorenom i otvorenom prostoru, uloga odgojitelja u aktivnostima, rad na razvoju zdravstvene kulture, samozaštita zdravlja i prevencija povreda. Planirane zadaće odnosile su se na pružanje podrške djetetu u stvaranju navika zdravog načina života što je uključivalo pravilno provođenje higijenskih aktivnosti, boravak i puno kretanja na otvorenom, pravilnu prehranu, provođenje preventivnih mjera za očuvanje zdravlje djece te zaštitu zdravlja zubi.

Opis aktivnosti vezanih za realiziranje zadaća

Tijekom pedagoške godine 2019/20. interakcijskim radom počevši od djeteta, njegove obitelji do vrtića kao socijalne zajednice i drugih elemenata okoline provodili smo stručne aktivnosti primarnog i preventivnog programa s ciljem ostvarivanja djetetovih prava na zdravlje i optimalan rast i razvoj. Roditelje smo redovito informirali o aktualnim virozama, respiratornim infekcijama ili bolestima koje su se pojavljivale u vrtiću putem obavijesti ili promotivnog materijala u kutiću za roditelje.

Posebnu pažnju posvetili smo prevenciji Covida 19, te smo intenzivno razgovarali o tome, prezentirali smo preporuke koje su donesene od strane Zavoda za javno zdravstvo, te se educirali o važnosti poštivanja istih. Pojačali smo mjere pranja ruku i dezinfekciju. Pranje ruku provodili smo zajedno s djecom te obavezno koristili sapune na bazi alkohola. Donesene preporuke od strane Zavoda za javno zdravstvo smo umnožili i podijelili roditeljima po odgojnim skupinama.

Proveli smo edukaciju s osobljem dječjeg vrtića u svrhu prezentacije i demonstracije donesenih mjera, prevencije infekcije Covida-19 u odgojno-obrazovnim ustanovama.

Razradili smo i proveli ove etape :

edukativni razgovor,

demonstracija,

važnost mjerenja temperature zaposlenih te evidencija istih,

organizacija rada s djecom,

organizacija prostora,

organizacija ustanove.

Održali smo sastanak i konzultacije s ravnateljicom vrtića i zdravstvenom voditeljicom o evaluaciji trenutnih temperaturnih lista i razgovarali s epidemiologom o zaštitnoj opremi.

U ožujku je krizni stožer Republike Hrvatske donio odluku na državnoj razini o privremenoj obustavi rada svih odgojno-obrazovnih ustanova u svrhu sprečavanja širenja Covid-19 infekcije.

Nakon ublažavanja mjera uslijed pozitivne epidemiološke situacije na razini RH krizni stožer donio je odluku o otvaranju odgojno-obrazovnih ustanova uz obavezan protokol kod prevencije postupanja s potencijalnom infekcijom.

Nakon otvaranja odgojno-obrazovnih ustanova održan je razgovor o mjerama prevencije, informiranju djelatnika, uporabi dezinfekcijskih sredstva i zaštitne opreme, o mjerama čišćenja prostora, suradnje sa zavodom za javno zdravstvo, te suradnje i informiranja roditelja.

Kroz program zdravstvene zaštite provedene su aktivnosti:

- provedeni su sistematski pregledi svakog novoupisanog djeteta prije dolaska u vrtić od strane pripadajućeg liječnika,
- otvoreni su novi zdravstveni kartoni za novoupisanu djecu radi provođenja aktivnosti dokumentiranja i evidencije,
- kod djece su izvršena antropometrijska mjerenja,
- praćene su epidemiološke situacije po skupinama (zimski mjeseci)
- interakcija s vanjskim suradnicima je bila učestala i poduzimane su preporučene sanitarno-epidemiološke mjere,
- provodili smo aktivnosti boravka u prirodi,
- organizirali smo igre u dvorištuvrtića, druge tjelesne aktivnosti i natjecanja,
- aktivnosti u zatvorenom prostoru koji potiču razvoj velikih mišića: aktivnosti i vrijeme na podu, masaža, rastezanje, pjesma i glazba, igre prstima, hvatanje i rukovanje predmetima, podizanje i nošenje tereta, puzanje, penjanje, hodanje, igre s loptom, podizanje, nošenje i slaganje kocaka,
- aktivnosti u zatvorenom prostoru za razvoj malih mišića: vještine vizualnog fokusiranja, pomicanje, guranje, razgrtanje i okretanje, „pinceta zahvat“, guranje i povlačenje predmeta, slagalice, bojanje,
- vodila se briga o nabavi sanitetskog materijala, lijekova te sredstava za dezinfekciju da se popune kutije prve pomoći,
- svako dijete pod sumnjom na bolest (temperatura, kašalj, osip, probavne smetnje) bilo je izolirano iz skupine do ozdravljenja,
- kod manjih ozljeda i ogrebotina te krvarenja ili jednostavnijih hitnih stanja pružena je prva pomoć u vrtiću,
- tijekom pedagoške godine vršeno je praćenje i analiza povreda djece zbog realizacije mjera prevencije,
- djeci koja imaju posebne potrebe u njezi i brizi za zdravlje ili odgoj posvećena je posebna pažnja te stručan nadzor.

Kako smo ostvarivali program pravilne prehrane?

Bitna zadaća ustanove bila je briga o prehrani djece.

Pripremana je u skladu s HCCP-om, Prehrambenim standardom za planiranje prehrane djece u dječjem vrtiću-jelovnici i normativi, a jelovnik je sastavljan timski u suradnji kuharice, ravnateljice, zdravstvene voditeljice i nutricionistice.

U skladu s tim vodili smo računa o:

- količini i kalorijskoj vrijednosti obroka (4 obroka),
- boljoj kvaliteti i raznovrsnijoj prehrani (dvije vrste doručka, proslave rođendana sa svježim i suhim voćem te multivitaminskim napitkom),
- samoposluživanju djece već od 2. godine života,
- potrebi potrebnog pribora za jelo u svim odgojnim skupinama,
- stalno dostupnom voću u sobama na dohvat djece,
- alergijama na hranu,
- redovitim aktivnostima i utjecaju na jačanje zdravlja djece i proširenju spoznaja o tome.
- jelovnik je bio što raznovrsniji, proširivali smo ga novim jelima koliko god su prostorne mogućnosti i radni uvjeti kuhinje dozvoljavali.

Ostvarivanje programa sanitarno-higijenskih aktivnosti

Provođenjem ovog programa pridonosili smo cjelovitom razvoju osobnosti, kvaliteti života i ostvarivanju mjera sigurnosti i zaštite djece.

Tijekom pedagoške godine vodila se briga o:

- provođenju i unapređivanju higijenskih uvjeta prostora u kojem djeca borave (sve prostorije, sobe dnevnog boravka, sanitarne prostorije) te pravilnom korištenju dezinfekcijskih sredstva,
- redovitom bojenju zidova, dezinficiranju prostorija, površina i zraka,
- unapređivanju i provođenju higijenskog održavanja vanjskih površina, pješčanika, igračaka, koševa za otpadne tvari,
- unapređivanju pravilnog čišćenja i održavanja opreme (posteljno rublje,...) i igračaka,
- održavanju mikroklimatskih uvjeta prostorija u kojima borave djece (prozračnost prostorija, temperatura, vlaga, osvjetljenje),
- provođenju opće i osobne higijene djece i djelatnika (higijena postelnog rublja, higijenska upotreba čaša, ručnika, maramica, higijenske odjeće i obuće),

Redovito su se provodile HACCP aktivnosti za kuhinju i pripadajuće prostore:

- provodilo se i unapređivalo mjere za pravilne sanitarno-higijenske uvjete u prostorijama za čuvanje, pripremanje i distribuciju hrane (dezinfekcija posuđa i pribora za jelo, ispravnost živežnih namirnica, pravilno rukovanje hranom, higijensko serviranje i konzumiranje hrane, higijensko prikupljanje i dispozicija otpadne hrane te neutrošenih količina jela, higijensko održavanje svih prostora i opreme, osiguranje pitke vode i higijenski nadzor).
- povremeno se organiziralo i provodilo mjere sanitarno-higijenskog nadzora tehnologije i namirnica i to:
 - mikrobiološka ispravnost namirnica, praćenje i evidencija nalaza (sanitarno higijenskih nadzora) periodičke kontrole tri puta godišnje ili prema epidemiološkoj indikaciji, briseva radnih

površina, stolova, predmeta te briseva ruku radnika i pravovremeni sanitarni pregledi radnika, praćenje i evidencija nalaza,

-mjere dezinfekcije, dezinsekcije, deratizacije - dva puta godišnje,

- pojačana dezinfekcija u vrijeme Covid-19,

- pojačana mjera pranja ruku,

- sapuni za pranje ruku na bazi alkohola,

- mjerenje temperature i evaluacija temperaturnih lista.

5. ODGOJNO OBRAZOVNI RAD

Vrtić je polazilo 120 djece raspoređenih u četiri vrtičke i jednu jasličku mješovitu skupinu. U periodu prilagodbe nije bilo značajnijih teškoća zahvaljujući dobroj pripremi i suradnji između odgojitelja i roditelja.

U radionici za novoupisanu djecu pojašnjavali smo roditeljima emocionalnu bliskost koju su razvili sa svojim djetetom, razumijevali njegove potrebe i adekvatno odgovali na njih. Ta je bliskost prerasla u vezanost za roditelje tako zvanu privrženost, a dolaskom u vrtić dijete se treba odvojiti od roditelja i uspostaviti bliskost s drugom osobom, odgojiteljem. Upozorili smo roditelje da taj proces ponekad ne ide lako. Dijete će ući u novu sredinu koja je bitno drugačija od one na koju je naviklo. U toj sredini mijenjat će mu se i status, ono neće više biti jedino već jedno u grupi s drugima s kojima mora surađivati, uskladiti se, a ponekad i svađati. Dijete nema još dovoljno socijalnih iskustava s djecom i drugima tako da je moguće da se nađe u stresu, da bude uznemireno i da reagira na razne načine: plačem, dugim opraštanjem od roditelja, neulaženjem u sobu dnevnog boravka, odbijanjem hrane, regresivnim ponašanjima, ponašanjima koje je već prošlo u svom razvoju, agresivnošću, pretjeranom vezanošću za odgojitelja, povlačenjem, žaljenjem na bolove. Sve je to normalno i moguće je očekivati kod svakog djeteta samo u drugačijem obliku i drugom vremenu (neko dijete odmah reagira, a neko kasnije). Za većinu je djece dolazak u vrtić mješavina radosnog uzbuđenja zbog susreta s djecom, aktivnostima i igračkama, ali i tjeskobe zbog odvajanja od roditelja na nekoliko sati. I roditelju će biti ponekad teško, ako se dijete stisne uz njega i ne želi se pridružiti ostaloj djeci.

Proradili smo s roditeljima kako ublažiti i prevladati teškoće?

Objašnjavali smo im da puno ranije najave djetetu odlazak u vrtić nego što će krenuti. Predložili smo im da razgovaraju s ukućanima i prijateljima u prisustvu djeteta o pozitivnim stranama vrtića, veselim događanjima vezanim za vrtić, da pogledaju zajedno video snimku nekih aktivnosti u vrtiću ili ih prate na televiziji. Isto tako predloženo im je da posjete vrtić i upoznaju djecu i odgojitelje. Odgojitelji su se upoznavali s potrebama i navikama svakog djeteta i tražili od roditelja da ih upozore na neke situacije na koje misle da treba obratiti više pozornosti. Predložili smo roditeljima da na početku dovode dijete na kraće vrijeme u vrtić, dva sata u prvom tjednu, a postupno ćemo produljivati do cijelog vremena. Preporuka je odmah otići nakon dovođenja djeteta u vrtić, učiniti to bez zadržavanja u garderobi ili gledanja kroz vrata. Mi smo poštovali njihovu zabrinutost, ali im ulijevali sigurnost da ćemo se dobro brinuti o njihovom djetetu. Uvijek su mogli dobiti od nas potpuno razumijevanje, stručnu pomoć i podršku.

Upozoreni su da prvih mjeseci dovode dijete redovito kako se ne bi nakon nekog vremena nedolaženja ponovo pojavile teškoće prilagodbe na vrtić. Predloženo je da dijete u prvim danima dolaženja može sa sobom ponijeti neku svoju omiljenu igračku ili predmet za koji je vezano. Isto tako im je rečeno da hvale dijete i iskazujte svoju radost što se igra i druži s drugom djecom u vrtiću te da razgovaraju s drugim roditeljima o problemima prilagodbe, da pokušaju dijeliti teškoće i međusobno se podržavati.

Nakon svega bili smo uvjereni u uspješnu prilagodbu svakog djeteta na vrtić kao i u ispravan odgovor vrtića na njegove potrebe, navike i ponašanja.

Na kraju možemo reći da je prilagodba djece na vrtić protekla uspješno bez većih poteškoća i da je samo 10 % djece pokazivalo neke poremećaje u ponašanju kao što su: strah od odvajanja ispadi bijesa, plačljivost, smetnje pažnje i koncentracije, stalno traženje pažnje odgojitelja.

Specifične odgojne situacije kroz koje su djeca zadovoljavala potrebe i učila živjeti u zajedništvu u vrtiću alternativne Agazzi koncepcije

Djeca su uz pomoć lika Mačke kroz igru i istraživanje usvojila Agazzi elemente:

- upoznavanje vrtića (unutarnji i vanjski materijalni prostor, osoblje vrtića),
- upoznavanje svojeg znaka (razlikovanje privatnog vlasništva od zajedničkog vlasništva),
- aktivnosti praktičnog života (serviranje, usvajanje higijenskih normi...),
- osiguravanje socijalnog konteksta (s vršnjacima, odraslima, gostima),
- upoznavanje garderobe (moj ormarić, moja vješalica, moje mjesto za čizme; mjesto od prijatelja),
- svaka stvar ima svoje mjesto (vanjski red pridonosi unutarnjem miru i skladu),
- primjena boja glasa (na dvorištu, za vrijeme obroka, u zajedničkoj aktivnosti, u slobodnoj igri u sobi DB),
- pano „Moj vrtić“ (tko je prisutan i upotreba znakova raspoloženja: sretan, tužan i ljut)
- pripadnost skupini,
- starije dijete pomaže mlađemu (starije dijete „skrbnik“ odabire mlađe dijete „štićenika“),
- upotreba medaljica (određuje broj djece za igru u pojedinom centru- razvija se red u igri),
- živjeti u prirodi, s prirodom i za prirodu (aktivnosti u dvorištu, voćnjaku i povrtnjaku).

Osiguravanjem uvjeta, kako materijalnih, tako i socio-kulturnih polazeći od dječjih interesa i unutrašnjih motiva indirektno smo utjecali na izbor aktivnosti i slobodu djeteta da sudjeluje u njima u skladu sa svojim potrebama i mogućnostima.

Intenzivirali smo rad na:

- razvoju osnovnih tjelesnih potreba i čuvanju djetetova zdravlja i života,
- zadovoljavanju potrebe za sigurnošću, nježnošću i ljubavlju,
- zadovoljavanju potrebe za raznolikom stimulacijom, novim, doživljajima i predmetima bogate i promjenjive okoline, potrebi za uzajamnosti komunikacije, pozitivne emocionalne klime, trajnosti veze s odraslima i drugom djecom.

Svakodnevno smo provodili različite vrste aktivnosti:

- životno praktične i radne vezane za biološke potrebe djeteta, njegu, svlačenje i oblačenje, samoposluživanje, kućne poslove, njegu biljaka i životinja, izradu predmeta i igračaka,
- raznovrsne igre: simboličke, igre građenja i konstruiranja, igre s pravilima i dr.,
- društvene i društveno zabavne aktivnosti: završne prezentacije odgojno obrazovnog rada po dobnim skupinama, odlazak u kazalište, izleti, suradnja sa Gradom,

- umjetničko promatranje, slušanje, interpretacija umjetničkih tvorevina za djecu, kao što su: slikovnice, likovna, književna, glazbena, scenska, filmska i druga djela,
- aktivnosti raznovrsnog izražavanja i stvaranja djeteta: pjevanje, sviranje, crtanje, slikanje, modeliranje, dramsko-scensko izražavanje te izražavanje pokretom,
- istraživačko spoznajne aktivnosti: manipuliranje predmetima, promatranje i upoznavanje biljnog i životinjskog svijeta, magnetizma, osjetila (dodir, miris, vid i sluh), otkrivanje i eksperimentiranje s bojama, verbalno rješavanje problema,
- specifične aktivnosti s kretanjem: tjelesno vježbanje, razvijanje osnovnih pokreta, prirodnih oblika kretanja i športskih vještina.

5.1. REALIZACIJA ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA U MJEŠOVITIM SKUPINAMA

djece u dobi od 1 godine života do polaska u osnovnu školu:

- četiri mješovite vrtičke s nazivima: Zelena, Žuta, Plava i Crvena,
- jedna jaslička s nazivom Ljubičasta.

Sukladno Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje osigurali smo uvjete za zadovoljavanje temeljnih prava djece, prava na odgoj i obrazovanje, u multidimenzionalnim, interaktivnim, dinamičnim i kontekstualnim procesima za osobnu, emocionalnu, tjelesnu, obrazovnu i socijalnu dobrobit, uz najbolje moguće uvjete za zadovoljavanje njihovih potreba te podržavanje i poticanje svih aspekata razvoja.

Nakon 25 godina našega djelovanja željeli smo vidjeti gdje smo sada glede naše specifične **konceptije rada po Agazzi metodi**. Napravili smo uvjetno rečeno svojevrsnu inventuru i istražili što smo od specifičnosti ostvarili, u kojem obimu, što eventualno moramo pojačati, što u metodi trebamo modificirati i prilagoditi, u kom smjeru ćemo ići dalje.

Kurikulum vrtića prije početka rada zajednički smo konstruirali s ciljem zadovoljavanja potreba i interesa djece koje smo snimali u prethodnoj godini i prezentirali u godišnjem izvješću vrtića. U tome nam je pomoglo iskustvo i kontinuirano obrazovanje i usavršavanje stručnih radnika, stalna otvorenost za učenje, spremnost za unapređivanje prakse i jačanje uloge odgojitelja refleksivnih praktičara.

Dvogodišnji studij Pedagogije zajedništva i Agazzi metode koji smo prošli naročito nam je pomogao sukonstruirati dinamični kurikulum temeljen na agazzijevskoj pedagogiji, psihologiji i didaktici kako bi mogli provoditi redoviti cjelodnevni 10 – satni alternativni odgojno obrazovni program prema koncepciji sestara Agazzi. Kao protagonisti ovog programa naučili smo u zajedništvu istraživati, analizirati, unapređivati našu praksu te se osposobljavati za implementaciju načela, vrijednosti i ciljeva Nacionalnog kurikulumu, za poticanje ključnih kompetencija djeteta, usvajati strategije i metode za njihovo ostvarivanje u smislenim i svrhovitim aktivnostima te za rješavanje svakodnevnih problema vezanih za naš program.

Odgojno obrazovni rad temeljili smo na uzajamnoj ljubavi, razvijali sposobnosti: ljubiti, poštivati stvari i osobe, nadilaziti poteškoće, prihvatiti druge, darovati, a prije svega slušati glas dobrog koji govori u svakome od nas.

U **suradničkom ozračju i timskom radu**, promatranjem i razumijevanjem djece, produblivali smo i jačali specifičnosti našeg vrtića kroz metode koncepcije Agazzi i Pedagogije zajedništva na način **da svaka situacija bude odgojna i zadovolji razvojne potrebe djece** na najbolji mogući način.

Cilj Vrtića bio je cjeloviti odgoj djeteta koji stavlja u središte osobu kao ljudsko biće sposobno da stvara odnose iznad i unutar svake različitosti i poteškoća.

Prema agazzijevskoj psihologiji gledali smo na dijete kao „ životnu klicu“ koja spontano teži razvoju jer je obdareno vlastitim sposobnostima da se svaki njegov potencijal ispuni do optimuma, kako u tjelesnom, tako i u intelektualnom, moralnom i religioznom pogledu. Cilj je uključivao cjelovitost razvoja u jednoj sasvim prirodnoj okolini punoj topline i majčinske ljubavi kao i onih predmeta koji zanimaju dijete i koje rado uvlači u svoje džepove.

Prema Nacionalnom kurikulumu za rani predškolski odgoj i obrazovanje programom smo poticali i osnaživali **osam temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje i to:** komunikaciju na materinskom jeziku, komunikaciju na stranim jezicima, matematičke kompetencije i osnovne kompetencije u prirodoslovlju, digitalne kompetencije, kompetencije razvoja vlastite strategije učenja, socijalne i građanske kompetencije, kompetencije inicijativnosti i poduzetnosti te kompetencije kulturne osviještenosti i izražavanja. Poticanje i osnaživanje nabrojanih kompetencija temeljili smo na vrijednostima: znanja, humanizma i tolerancije, identiteta, odgovornosti, autonomnosti i kreativnosti.

Prema agazzijevskoj pedagogiji, ostvarivali smo **puerocentrizam** - u središte svega stavljali smo djecu koja su sama organizirala aktivnosti i gradila Vrtić svojim djelovanjem i svojim razmišljanjem kao i s predmetima koje su sami sakupili i donijeli.

Živjeli smo **šaljivu, veselu pedagogiju kroz igru** kao najprirodniji oblik dječje aktivnosti s puno vedrine, uz oslobađanje energije na spontan ali nikad pretjeran način, omogućavali pokretne i mirne igre, a posebno aktivnosti „ **umijeća malih ruku**“ – izražavanjem u spontanim crtežima i kreiranjem radova upotrebom raznih materijala.

Pedagogiju uređivačicu ostvarivali smo ne samo kroz materijalni red već i duhovni, estetski, mentalni, moralni i društveni red te općenito red univerzalnih vrijednosti i sveopćeg sklada. Svrhovita pedagogija bila je usmjerena integralnom cilju odgoja.

Primjenjivali smo **majčinsku pedagogiju** punu razumijevanja i ljubavi, bez strogosti.

Agazzijevska didaktika uključivala je:

- živu i inteligentnu upotrebu stvari primjenjujući vježbe iz praktičnog života gdje je svaki fizički zadatak povezan sa životom, osobnom higijenom, radom na zemlji, vrtlarstvom, uređivanjem i čišćenjem prostora, običnim kućnim poslovima kroz koju su djeca uvježbavala inteligenciju i aktivnu logiku jer su sve izvodili na najracionalniji i najlogičniji način,

- uzajamnu pomoć, starije dijete pomagalo je mlađem što znači živjeti s drugima i za druge,
- jednostavan didaktički muzej koji sadržava zbirke sitnica, predmeta i različitih materijala za jednostavne i zabavne senzorne vježbe, za učenje o predmetima djelovanjem podržavajući koncepciju Vrtića djelovanja, a ne govorenja,
- korištenjem znakova za olakšavanje svakodnevnih radnji premještanja predmeta ili kretanja ljudi te stvaranje reda.

Odgojno obrazovni rad temeljili smo na uzajamnoj ljubavi, razvijali sposobnosti: ljubiti, poštivati stvari i osobe, nadilaziti poteškoće, prihvatiti druge, darovati, a prije svega slušati glas dobrog koji govori u svakome od nas.

SAVLADALI SMO POTEŠKOĆU I OJAČALI POZITIVNU SLIKU O SEBI

Odgojno obrazovni rad u jaslicama temeljili smo na uzajamnoj ljubavi te smo na taj način razvili samostalnost i neovisnost u zadovoljavanju potreba, suradničke odnose u radu i igri, te odgovorno ponašanje prema sebi i drugima.

Kroz elemente Agazzi metode - vježbe praktičnog života, u svakodnevnim situacijama poticali smo djecu na samostalno obuvanje, održavanje osobne higijene, samostalnost prilikom uzimanja obroka i korištenja pribora za jelo te spremanje u krevetić na odmaranje.

U jutarnjim aktivnostima djecu smo poticali na urednost prostora, materijala i pribora kojima se služimo. Kroz svakodnevne umjetničke aktivnosti djeca su se neposredno učila i strpljenju, čekanju na red, dogovaranju, sudjelovanju u malim grupnim aktivnostima i odgađanju i čekanju zadovoljavanja osobnih želja i potreba. Tijekom prilagodbe djece u jaslicama davali smo podršku socio emocionalnoj dobrobiti i razvoju privrženosti. Radili smo na podizanju tolerancije na frustracije (zbog odvajanja od roditelja i ostanka u novoj sredini s novim osobama, privikavanje na novi dnevni ritam te dijeljenje igračaka i stvari) kako bi dijete pored fizičkog imuniteta stjecalo i psihički imunitet.

Tražeci model kvalitetnog odgojnog konteksta nastojali smo da djeca u jasličkoj skupini stječu emocionalne vještine – temelje sigurnosti u svijet i sebe, razvoj samopouzdanja, regulaciju emocija i ponašanja, razvijenost tolerancije na frustracije i samokontrole. Rješavanje problema, dogovaranje i suradnja s drugima te rješavanje konflikata započinje upravo u ranom djetinjstvu. Sve to osnažit će djecu i činit će ih otpornima na životne probleme i nedaće.

Ostvareni ishodi su: razvijena samostalnost, pojam o sebi i stvaranje pozitivne slike o sebi i svojim mogućnostima (pozitivna emocionalna stanja: pripadanje, sigurnost, privrženost, osjećaj povjerenja i ljubavi), dijeljenje s drugima, razmjena igračaka), pozitivni međusobni odnosi (suradnja, pomaganje i prihvaćanje), empatija (tješjenje drugog), kontroliranje emocija i želja te čekanje na ostvarivanje želja. U odnosu na cijelu skupinu 70 % djece je ostvarilo ove ishode. Nastojali smo pružiti podršku emocionalnom razvoju djece regulirajući vlastita ponašanja i biti majčinski lik (Agazzi učiteljica), lik pun topline, ljubavi i razumijevanja i toplih ohrabrujućih i poticajnih riječi za svoju malu obitelj (skupinu). Na taj način djeca su osjećala našu privrženost,

pripadnost i sigurnost u skupini, razvijajući tako samopouzdanje, osamostaljivanje, pozitivnu sliku o sebi, razumijevanje, razvijala su društveno prihvatljivo ponašanje, suradničke odnose u aktivnostima i interakciji s drugima. (Živjela su s drugima u solidarnosti).

Poticali smo djecu da sve što mogu učine sami, strpljivo čekajući da obave, jer se vještina i brzina vježbaju u sporosti i učestalim ponavljanjem. Najčešće okruženje su bile soba i garderoba te dvorište. Aktivnosti koje smo svakodnevno poticali bile su radnje oblačenja, obuvanja, svlačenja, spremanje stvari, uzimanje obroka. Sredstva koja smo koristili: znakovi, vješalica, garderobni ormar i ostali elementi u sobi dnevnog boravka, garderobi i dvorištu. Koristili smo metode razgovora i praktičnog rada. U odnosu na cijelu skupinu postotak osamostaljene djece u svim prostorima iznosio je 70 %.

Primjer Plave skupine

Pomoću priče „Ja sam sretno dijete“ i „Budi mi prijatelj“ s djecom smo započeli aktivnosti jačanja Pedagogije zajedništva i razvijanje humanih vrijednosti. Kroz komunikaciju na materinjem jeziku djeca su osvještavala svoje prednosti i vrline te su kroz likovne aktivnosti prikazala i ojačala pozitivnu sliku o sebi i svojim mogućnostima.

Putem panoa omogućili smo djeci razumijevanje svojih prava, obveza i odgovornosti te prava, obveze i odgovornost drugih.

PRIHVAĆANJE DRUGOGA U IGRI I AKTIVNOSTIMA (Zelena skupina)

Odgojno obrazovni rad u Zelenoj skupini temeljili smo na načelima Pedagogije zajedništva i Agazzi metode s naglaskom na odgoj za poteškoće kao temelj zajedništva u zajedničkoj igri i aktivnostima koje smo svakodnevno provodili s djecom.

Naglasak smo stavili na društveno odgovorno ponašanje prvenstveno prema sebi a zatim i prema drugima s ciljem jačanja veza i međuljudskih odnosa poštujući pri tome humanističke vrijednosti i pravila ponašanja. Kroz igru djeca su upoznavala sebe i svijet oko sebe, svoje sposobnosti i mogućnosti i na taj način razvijala samokontrolu što je posebno bilo vidljivo u igrama s pravilima, pokretnim igrama gdje im je u početku bilo teško prihvatiti pravila igre, a kasnije sve lakše.

Prateći interese i potrebe djece u aktivnostima koristili smo različite priče, pitalice, a u centrima su im bile ponuđene igre s pravilima kao što su „Čovječe ne ljuti se“, „Križić- kružić“, „Pilići“, „Mlin“, „Šah“ i dr.. Kroz ove igre djeci smo osigurali uvjete za igru, poticali ih a ponekad smo i sami sudjelovali u njima jer igrajući se djeca su polako stjecala i bogatila znanja i učila ponašanja, razvijala suradničke odnose, poštujući i prihvaćajući dobne različitosti djece.

Pokretne igre pridonosile su tjelesnom razvoju djece jer su kroz njih djeca usavršavala osnovne pokrete: hodanje, trčanje, skakanje, bacanje i puzanje. Prilikom njihovog izvođenja važno je bilo djeci jasno obrazložiti igru, objasniti pravila i pobuditi njihov interes.

Tako smo ispred sobe dnevnog boravka osigurali materijalne uvjete za različite pokretne igre kao npr. „Školica“, „Igra toplo-hladno“, igre s balonima, lopticama i dr. naročito u zimskom periodu kad nam vrijeme nije dozvoljavalo boravak na zraku. Djeca su kroz igre s pravilima postepeno razvijala koncentraciju i pažnju, pamćenje, pamćenje sadržaja i pravila igre, ponavljanja te sposobnost samosvladavanja i rješavanje konfliktnih situacija.

U tome nam je uvelike od pomoći bila i „Kocka mira“ i „Kocka zlatna pravila sporta“ koju smo svakodnevno bacali i stranica koja bi se okrenula bila bi nam poticaj da se trudimo živjeti tu poruku i nadvladati svaku poteškoću, razumjeti ju i znati se nositi s njom.

U igrama različitim materijalima kako prirodnim koji smo sakupljali prilikom šetnje tako i otpadnim koji su često donosili u vrtić u suradnji s roditeljima, djeca su istraživala, razvijala kreativnost i konstruirala različite oblike iz svoje mašte. Takvi materijali bili su poticaj za razvoj stvaralaštva i stvaralačkih sposobnosti (da dijete kombinira, rastavlja, sastavlja, stvara). Primijetili smo da su bili sretni i zadovoljni jer su stekli novo iskustvo koje će moći primjenjivati u daljnjim aktivnostima.

Pano „Dobra djela“ također je bio veliki poticaj i motivacija kod djece na koji način pozitivnim ponašanjem biti primjer drugima. U interakciji s drugom djecom razvila su socijalnu kompetenciju pripadnosti određenoj skupini i prihvaćanje drugih.

Kroz igru, snažno sredstvo odgojnog djelovanja, djeci je također bilo omogućeno da izraze svoje osjećaje: radost, tugu, zadovoljstvo, nezadovoljstvo, razočarenje, uspjeh, neuspjeh, sigurnost. Ostvareni ishodi koji su bili vidljivi kod djece: razvili su potrebu za suradnjom i zajedništvom među sudionicima igre, samokontrolu, ustrajnost, toleranciju, međusobno pomaganje, pozitivnu sliku o sebi, strpljivost, uvažavanje te stekli spoznaje. Interakcija i komunikacija koju su djeca razvila tijekom ovog perioda važne su komponente koje su određivale organizaciju, smjer, suprotstavljanje ili suradnju u samoj igri.

Kroz suradnju s roditeljima ostvarili smo partnerski odnos temeljen na promišljanju, informiranju i razmjeni podataka kako bi se osigurala dobrobit djeteta (iskreno, dobronamjerno te autentično). Vođeni istim interesom razvijali smo suradničke odnose kao ravnopravni sudionici u odgoju djeteta kroz uključivanje roditelja u odgojno obrazovni rad, individualne razgovore, aktivnost ispričaj mi priču mame knjižničarke, radionice i sl.

ŽIVIMO VRIJEME DARIVANJA

Kroz već dugogodišnju tradiciju Vrtića u vrijeme Adventa ostvarili smo projekte i aktivnosti:

- Sakupljali smo poklone za djecu u potrebi tako da se svatko odrekne nečeg vlastitog. U akciju su bila uključena djeca, roditelji i radnici vrtića. Sakupljene darove smo donirali na više mjesta, od Crvenog križa do akcije „Djeca za djecu“ i djeci štíćenicima „Paviljona sv. Marka Križevčanina“ .
- Nastavili smo dugogodišnji zajednički projekt „Darujmo osmijeh gradu“ u suradnji s odgojno-obrazovnim ustanovama u Gradu. Građanima smo dijelili simbolične poklone, čestitke s porukama

mira i osmijehe s ciljem da ih razveselimo. Simbolične poklone pripremali smo na radionicama za djecu i roditelje u vrtiću.

-U Vrtiću smo održali „Međugeneracijsko druženje“. Uključena su bila djeca predškolske skupine DV Zraka sunca, učenici OŠ Ljudevita Modeca i OŠ „Vladimir Nazor“, djeca iz „Paviljona sv. Marko Križevčanin“ i štíćenici „Doma za starije i nemoćne Novak“. Svi uključeni pripremili su prigodne nastupe, te međusobno podijelili simbolične poklone i poruke mira. Jedna vrtićka skupina je u vrijeme Maškara i u vrijeme Adventa posjetila štíćenike „Doma za starije Novak“ koji se nalazi u susjedstvu vrtića, te ih darovala prigodnim simboličnim poklonima i kratkim programom koji su djeca pripremila sa svojim odgojiteljicama.

„Dječji tjedan“ obilježili smo pozivom djece iz „Paviljona sv. Marko Križevčanin“ na druženje i igru u Vrtiću, gdje smo u dvije odgojne skupine pripremili prigodne radionice.

Za djecu su ovi projekti vrlo vrijedni i plod su življenja Pedagogije zajedništva u našem Vrtiću:

-to je odgoj za građanstvo, suživot koji se ostvaruje konkretnim iskustvom te brigom za sebe, za druge, za zajednicu u kojoj živimo,

-karakteristična je prosocijalnost-načelo uzajamnosti koje nas upućuje na važnost povezanosti s drugima, prihvaćanje drugoga, različitoga od sebe, onoga s teškoćom u razvoju, starijih i nemoćnih.

LJUBIMO I POŠTUJEMO STVARI I OSOBE

Primjeri iz prakse: Ovdje su odgojitelji primjerima potkrijepiti tvrdnje koja su kod njega u radu s djecom bile najizraženije, one koje su bile sastavnice njegovog projekta ili aktivnosti koje su provodili i proživjeli.

OČITOVANJE UZAJAMNE LJUBAVI U AKTIVNOSTIMA, DJELIMA I RIJEČIMA

U (Crvenu) skupinu je uključen dječak s poteškoćama u razvoju. Polazi naš vrtić dio tjedna, a drugi dio vrtić COOR-a Križevci. Planirane aktivnosti temeljili smo s ciljem podizanja kvalitete njegovog boravka u vrtiću te smo stavili naglasak na prihvaćanje drugih/različitih i na odgovornost.

Odgovornost prema drugima ima posebno mjesto u Agazzi metodi pod motom „Stariji pomažu mlađima“. Tako svako veće dijete izabere svog malog prijatelja kojemu će pomagati i za kojeg će se brinuti. Na taj način djeca uče biti empatična i humana. I izvan vrtića, kroz različite inicijative i projekte (Darujmo osmijeh gradu), poticali smo djecu na društveno odgovorno ponašanje i brigu za starije (posjet Domu za starije), nemoćne i siromašne (sakupljanje igraćaka za potrebite obitelji).

U skladu s nabrojenim aktivnostima kreirali smo i prostorno materijalno okruženje: kutić dobrih djela, kutić za opuštanje, kutić za glazbu i glazbeno izražavanje; kreirali smo poticaje koji su odgovarali senzibilitetu, potrebama i interesima djeteta s poteškoćama i druge djece u skupini. Kroz motivirajući pano u našoj skupini stvarali smo „mi“ identitet uz prihvaćanje i poštivanje individualnih različitosti.

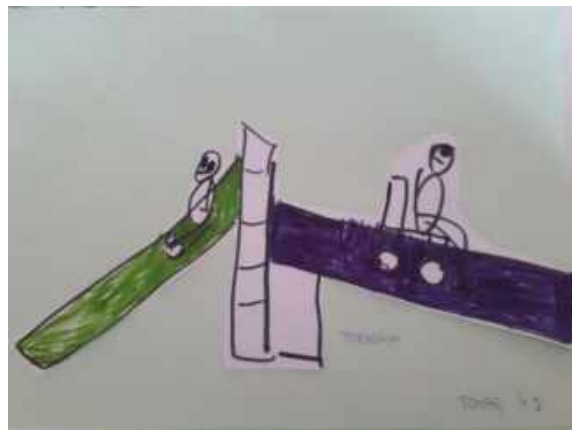
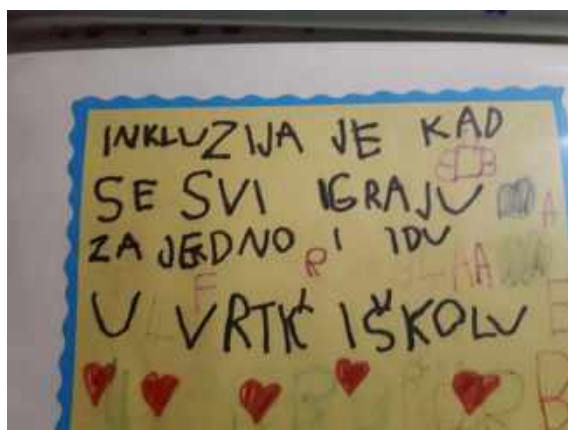
Koristili smo i priručnik *Novi prijatelji* koji nam je pomogao u razumijevanju i prihvaćanju individualnih razlika među djecom te što konstruktivniju interakciju s vršnjacima i odgoj i obrazovanje u istim uvjetima. Uočili smo da sama inkluzija djece u redovne programe nije dovoljna već treba pažljivo planirati i programirati odgojno obrazovni rad i tako poboljšati kvalitetu tog procesa za sve koji u njemu sudjeluju.

Slijedeći korak je bio formiranje centra za učenje vještina. Kroz aktivnosti su djeca uočila da smo nadareni na različite načine za različite vještine. Otkrili smo koje karakteristike dijelimo s vršnjacima, a po kojima smo jedinstveni. Naučili smo da nas individualne posebnosti čine onima što jesmo te da razlike mogu biti poticajne. Aktivnosti su bile vrlo zanimljive jer su djeca razvijala pozitivnu sliku o sebi i svojim mogućnostima, sposobnosti osamostaljivanja, kvalitetne suradničke odnose, prihvatljiva ponašanja, samopouzdanje, stekla su nova znanja i vještine te izražavala radost zbog postignuća.

Suradnju i partnerske odnose s roditeljima i institucijama smo realizirali uključivanjem u odgojno obrazovni proces: radionicom izrade glazbenih instrumenata gdje se uz vodstvo majke-profesorice glazbene kulture uključilo više roditelja, kolegice i domar vrtića.

Dali smo inicijativu za izgradnju inkluzivnog igrališta u gradu posjetom Gradskoj upravi, gradonačelniku-našem roditelju, jer je cilj inkluzivnog obrazovnog sustava pružiti svakom djetetu najprikladnije okruženje za učenje i mogućnosti da oni najbolje što mogu ostvare svoj potencijal. Inicijativu smo prezentirali i predali u Gradskoj upravi. Realizaciju je “usporila” korona kriza.(<https://krizevci.hr/djeca-iz-djecjeg-vrtica-zraka-sunca-posjetila-gradonacelnika/>)

Djeca su motivirana različitim poticajima stvarala praksu usmjerenu na to da i djeca s teškoćama i njihove obitelji budu punopravni članovi zajednice u ranom djetinjstvu i da imaju više mogućnosti za učenje, razvoj i stvaranje pozitivnih odnosa. Inkluzivno igralište je zamišljeno kao sigurno mjesto na kojem se djeca svih sposobnosti mogu igrati zajedno, a razvojno su primjerena za djecu s i bez invaliditeta. Inkluzivno igralište uklanja prepreke, isključenosti fizičke i društvene, a inkluzivna igra čini ove mogućnosti dostupnima za svu djecu, bez obzira na sposobnost i podrijetlo. Inkluzivna igra ne znači da je svaki element igre dostupan svima, nego znači da je doživljaj igranja jednako dobar za svako dijete. Ove postavke smo primjenjivali u svakodnevnim aktivnostima. Ostvarivanjem plana i programa razvijali smo emocionalno razumijevanje, uživljavanje u emocije drugih, davali smo podršku socijalnoj i emocionalnoj dobrobiti.

Uvjet za ostvarivanje ovog cilja bila je obiteljska atmosfera našeg vrtića ispunjena međusobnim odnosima suradnje, pomaganja, razumijevanja, prihvaćanja i poštovanja.

Takvo toplo ozračje je:

Kod djece u 3. godini života (100%) razvilo sigurnost i samopouzdanje djeteta u odnosu na sebe, odrasle i drugu djecu, samostalnost u aktivnostima, potaknulo kulturno ophođenje za stolom i u igri, potaknulo osamostaljivanje kod uzimanja obroka, korištenja pribora, svlačenja i oblačenja, obuvanja, u održavanju osobne higijene.

Kod djece u 4. godini života (80%) ozračje je podržavalo osjećaj sigurnosti. U takvom ozračju poticali smo, inicirali i organizirali zajedničke, grupne i individualne igre. Spremnost za igranje simboličkih igara, razumijevanje osjećaja drugih, osamostaljivanje u primjerenim zadaćama.

Kod djece u 5. godini života (100%) osvijestilo je razumijevanje pripadnosti obitelji, vrtiću i društvenoj sredini te izražavanje o tome, djeca su usvojila društveno prihvatljiva ponašanja, poštuju druge i kulturno se ophode, pružaju podršku drugima i pomažu si, spremni su na suradnju, samostalni su u radu, čuvaju materijalna dobra.

Kod djece u 6. i 7. godini života (90%) potaknulo je interes za rad i radne aktivnosti, osamostaljivanje u svim radnjama, razvili su socijalne kompetencije, usvojili društveno prihvatljiva ponašanja i kulturno ophođenje, razvili su pozitivnu sliku o sebi, prepoznaju i razumiju emocije preko gesta, mimike i intonacije glasa.

U ostvarivanju plana i programa: razvijali smo emocionalno izražavanje i emocionalno razumijevanje, uživljavanje u emocije drugih, davali smo podršku socio-emocionalnoj dobrobiti i razvoju privrženosti djece tijekom prijelaza i prilagodbe u dječjem vrtiću i osnovnoj školi, radili smo na podizanju tolerancije na frustracije kako bi dijete pored fizičkog imuniteta stjecalo i psihički imunitet, istovremeno tražili model kvalitetnog odgojno obrazovnog konteksta i didaktičkih materijala uz pomoć kojih smo sve nabrojeno ostvarivali.

RAZVOJ EMOCIONALNOG IZRAŽAVANJA I EMOCIONALNOG RAZUMIJEVANJA

Psiholozi su odavno rekli da je u djetinjstvu važno stjecanje emocionalnih vještina – temeljne sigurnosti u svijet i sebe, razvoj samopouzdanja, regulacija emocija i ponašanja, razvijenost tolerancije na frustracije i samokontrole. Rješavanje problema, suradnja s drugima i rješavanje konflikata započinje upravo u ranom djetinjstvu. Sve to osnažuje djecu i čini ih otpornijima na životne probleme i nedaće.

NAŠE PODRŠKE SOCIOEMOCIONALNOJ DOBROBITI DJECE

(Žuta skupina)

Planirane aktivnosti temeljili smo na podizanju kvalitete prostorno – materijalnog okruženja kao važnog preduvjeta za razvoj kvalitetne odgojno-obrazovne prakse. Prema planu i programu kroz takvo okruženje i vodeći se elementima metode Agazzi i Pedagogije zajedništva ostvarili smo planirane razvojne zadaće. Konkretno, u likovnom centru koji je bio centralni cijele pedagoške godine i kojeg smo postepeno povećavali i nadopunjavali, djeca su postepeno razvijala sposobnosti osamostaljivanja, kvalitetne suradničke odnose, prihvatljiva ponašanja, samopouzdanje te stekla nova znanja i vještine u korištenju likovnih tehnika. Ta nova znanja uspješno su primjenjivali i nadograđivali što ih je kontinuirano vodilo višem stupnju razvoja.

90% djece u skupini usavršilo je tehniku pravilnog hvata olovke i kista kao i pravilnog korištenja različitih likovnih tehnika (doziranja boje, vode, ljepila, pravilnog rezanja, presavijanja..)

Cjelokupno pozitivno ozračje kao i uspjehnost i napredak djece reflektirao se na razvoj socio-emocionalnih dobiti.

Kroz pano „Pravila skupine,, doprinijeli smo razvoju privrženosti i prepoznatljivog identiteta pojedine skupine s naglaskom na stvaranje „mi“ identiteta uz prihvaćanje i poštivanje individualnih različitosti.

Podržavali smo interes djece za različite didaktičke i društvene igre te su djeca na taj način razvijala koncentraciju i samopouzdanje te na pozitivan način usvajala kako se lakše nositi s uspjehom kao i s neuspjehom. Na tom području pomogla nam je i „Kocka mira“ koju koristimo u svakodnevnom radu.

Jačali smo partnerske odnose s roditeljima kroz uspješnu suradnju i uključivanje roditelja u odgojno obrazovno proces - mama profesorica flaute održala je radionicu upoznavanja djece s flautom što je izrazito doprinijelo pozitivnoj atmosferi i razvoju pozitivnih emocionalnih stanja u skupini.

(Plava skupina)

U ostvarivanju plana i programa razvijali smo emocionalno izražavanje i emocionalno razumijevanje. Predstava „Dobro se dobrim vraća“ kod djevojčice K.Š. koja inače nema dovoljno razvijenu pažnju i koncentraciju, uočili smo pozitivne emocije te je djevojčica bila vrlo pažljiva tokom predstave. Druga djeca su nakon predstave izražavala emocije međusobnom komunikacijom te je bilo očito da su shvatila važnost pomaganja drugima jer se dobro uvijek dobrim vrati.

Emociju sreće poticali smo kod djece koristeći slikovnicu „Kad sam sretan“ i pjesmama : Kad si sretan i Što je sreća? Djeca su emociju sreće prikazala likovnim izrazom: Što me čini sretnim.

U sklopu projekta „Odgoj za nadvladavanje poteškoća“ provedenim aktivnostima kod djece smo razvijali sposobnost prepoznavanja i izražavanja emocije ljutnje. Upotrebom jednostavnih i složenih rečenica djeca su smisleno i jasno verbalno pričala i prepričavala zašto su ljuta i kako možemo tu poteškoću prihvatiti i riješiti. Primjer: Dok si ljut onda se možemo lijepo umiriti, ispričati i zajedno riješiti problem . Ili kad si ljut onda duboko udahneš i izdahneš.

Za prevladavanje negativnih emocija koristili smo kocku mira, dogovarali smo i pisali pravila lijepog ponašanja. U odnosu na cijelu skupinu 80% djece je samopouzđano, dobre samokontrole i emocionalne regulacije.

Pružajući podršku socio- emocionalnoj dobrobiti djece djelovali smo na razvoju društveno prihvatljivih ponašanja i suradničkih odnosa u aktivnostima. Najčešće okruženje bila je soba dnevnog boravka. Sredstva su bila: društvene igre koje smo sami izrađivali, poput“ Čovječe, ne ljuti se“ koja je djecu poticala na usvajanje pravila i dogovaranje. „Kad sukob prijeti prijateljstvu“ bio je plakat s prikazom prihvatljivih ponašanja, dobrih djela i pravila o prijateljstvu. Korištene su metode razgovora i praktičnog rada. Oko 75% djece razvilo je društveno prihvatljivo ponašanje i suradničke odnose u aktivnostima.

OSTVARENI ISHODI

Projektom „Odgoj za nadvladavanje poteškoća“ kroz razne aktivnosti djeca su stekla:

Samopouzđanje, samokontrolu i reguliranje emocija,

Poboljšali su međusobnu komunikaciju, zajedništvo,

Djeca su zajedno kreirala prihvatljivo ponašanje koje su nastojali živjeti tijekom godine u skupini, vrtiću, kod kuće i u široj zajednici,

Spoznali su važnost svog rada, zalaganja da dođu do cilja,

Naučila su prihvatiti drugoga i drugačijeg kao bitnog člana svoje skupine,

Spoznala su da je svaka osoba vrijedna iako se razlikuje od ostalih.

POVRATAK PRIRODI, RAZVOJ PRIRODOSLOVNIH KOMPETENCIJA I ZNANSTVENO OPISMENJAVANJE DJECE

Ove godine nastavili smo uređenje vanjskog ambijenta Vrtića, povrtnjaka, cvjetnjaka, igrališta, jezera kroz radne i praktične aktivnosti gdje su djeca iskustveno stjecala spoznaje o prirodi.

Projekt obrazovanja na otvorenom, radi se o odgojnom procesu na otvorenom. Vanjski prostor vrtića (dvorište, cvjetnjak i vrt) prepun je poticaja za zapažanje, razmišljanje i govorenje. Djeca su putem vođenih aktivnosti proučavala, promatrala povećalima i dalekozorima, otkrivala svijet biljaka i njihovih životnih procesa. Djeci smo omogućili da ostvare nova iskustva te rastu u dodiru s prirodom, eksperimentirajući i usput otkrivajući i vlastite potencijale. Djeci smo pružili kompleksna iskustva, učili čineći, promatrajući i slušajući, potom izražavajući doživljaje i osjetilna iskustava putem: likovnih, grafičkih, kinestetičkih, verbalnih, gestikulacijskih i drugih ekspresivnih modaliteta.

Osiguravali smo stalno dostupne materijale i alate te interakciju s različitim sadržajima: likovnim, glazbenim, jezičnim, matematičkim, prirodoslovnim i drugim.

Vrtlarstvo je snažan čimbenik moralnoga i društvenog odgoja – koji nudi brojne mogućnosti za razvoj inteligencije i verbalnoga izražavanja te ekološki odgoj za održivi razvoj.

Dijete u kontaktu s prirodom otkriva čudo života. Približava se velikim životnim činjenicama krećući od samog početka života biljčice, od sjemenke. Ono se svojim sudjelovanjem u tom procesu osjeća dijelom prirode (jer dijete je sjemenku sijalo, imalo brigu da je zalijeva, presadi u vrt, okopa).

Uzgajanjem bilja i brigom za životinje i za okoliš u djeci se razvija i osjećaj poštovanja i zahvalnosti zemlji koja nam daje hranu, spoznaja da zemlja daje plodove koji rastu i utječu na naš rast i zdravlje. Neposredno se u djeci budi i ekološka svijest, ljubav prema prirodi i svijetu oko sebe. Priroda u djeci razvija osjećaj dobrote, dostojanstva, odgovornosti, poštivanja sebe i drugih te prirode.

Odgojni ciljevi bili su:

- Naučiti savladati neslaganja i frustracije,
- Razviti dublji odnos s prirodom i cijelim okruženjem (poštovanje, briga...),
- Poboljšati sposobnost rješavanja problema,
- Znati samostalno izabrati,
- Znati uspostaviti i učvrstiti odnose i s djecom drugih skupina.

Projekti:

➤ ZELENI CENTAR U SOBI

Svaka skupina u sobi dnevnog boravka oformila je Zeleni centar u kojem su djeca u teglama njegovala sobno cvijeće, začinsko bilje te sadnice za vrt.

Odgojiteljice su sijale sjemenje s djecom kako bi otkrivali život biljke i divili se promatrajući iz dana u dan preobrazbu sjemenke u biljku. Biljke svjedoče kako se priroda mijenja- godišnji ciklusi drveta (promjene lista, cvijet- plod jabuke) sve to potiče djecu na pitanja, na postavljanje hipoteza, na čuđenje i divljenje. Prvi znanstveni odgoj je briga o sjemenu, pažnja koju dijete poklanja biljci koju posadi (npr. grašak koji promatramo kako brzo raste).

U rano proljeće započeli smo aktivnosti upoznavanja zemlje i sijanja sjemenki za rasadnice, o kojima su se djeca brinula, zalijevala ih na prozorskim daskama te bilježila promjene u evidenciju bilja. Djeca su pratila nicanje biljaka, zalijevali ih i konačno presadili u vrt. Radili smo razne pokuse iz kojih su djeca otkrivala što sve biljkama treba za rast.

Kao poticaj cjelovitom razvoju djeteta koristili smo didaktiziranu i pomalo tehniciziranu materijalnu sredinu koju su stvarala djeca i odrasli. U prirodi je dizajner takvog okruženja bila ona sama i susreli smo se s posve prirodnim elementima koji nisu bili didaktički i tehnički oblikovani, a ipak su bili itekako dobro didaktičko sredstvo za dječje aktivnosti, igre i razvijanje prirodoslovnih kompetencija.

Prirodoslovne kompetencije razvijaju se poticanjem djeteta na postavljanje pitanja, istraživanje, otkrivanje i zaključivanje o zakonitostima u svijetu prirode te primjenu prirodoslovnog znanja u svakidašnjem životu. One također uključuju i razumijevanje promjena uzrokovanih ljudskom djelatnošću i odgovornost svakog od nas, i djece i odraslih, u očuvanju prirode i njezinih resursa.

Ove kompetencije razvijali smo stvaranjem poticajnog matematičkog i prirodoslovnog okruženja, osnaživanjem samoiniciranih i samoorganiziranih aktivnosti djece te osiguranjem primjerene potpore nas odgojitelja. Istovremeno smo radili na znanstvenom opismenjanju djece tako da su djeca u okviru istraživačkih aktivnosti, osim usvajanja nekih praktičnih temeljnih znanja o načinima na koje funkcionira svijet koji ih okružuje, razvijala i određene vještine i stavove iz područja znanosti. Tako su postavljala pitanja i definirala probleme, razvijala i koristila modele, planirala i provodila istraživanja, analizirala i interpretirala podatke, koristila matematičko mišljenje, konstruirala objašnjenja i rješenja, argumentirala dokazima, raspravljala o dobivenim informacijama i evaluirala ih.

➤ HRANA IZ NAŠEG VRTA

Aktivnostima rada djece u vrtu nastojali smo potaknuti direktan odnos djeteta s prirodom i razvijati svijest (spoznaju da zemlja daje plodove koji rastu i utječu na naš rast također) da je uzgajanje biljaka i njihovih plodova hrana za um kao i za tijelo koje raste. Čovjek ima usađen osjećaja za prirodu, želju da zemlju dotaknemo rukama, osjetimo pod prstima, mijesimo, osjetimo njenu mekoću.

Najbolje sredstvo razvoja jest kontakt sa zemljom i vodom „bogat život na otvorenom“, dati djeci da dotaknu živu i stvarnu prirodu oko sebe. Preko iskustva vrtlarstva djeca ne imitiraju život odraslih već ta iskustva usvajaju svjesno proživljavajući ih, čineći i živeći realnost.

Cilj nam je bio da djeca svaki dan borave u vrtu i osjete sve dobrobiti koje donosi rad i dodir sa zemljom. Djeca su čeprkala po zemlji, sudjelovala u radovima u vrtu, promatrala rast povrća i u konačnici ubirala zrele plodove te sudjelovala u pripremi salata. Tako su djeca stjecala naviku konzumirati što više povrća.

Svaka skupina u vrtiću imala je svoje gredice u vrtu sa začinskim i ljekovitim biljem za koje se brinula. Skupine su među sobom podijelile male povrtnjake o kojima su brinule: „stari vrt“, povrtna gređica u paletama, povrtnjak u teglama (jaslice), začinski vrt (peršin, bosiljak, origano, vlasac, majčina dušica) te povišena gređica ljekovitog bilja (kamilica, menta, melisa). Kad je svaka skupina imala svoju gređicu za koju se brinula djeca su učila o privatnom i društvenom vlasništvu i poštivanju jednog i drugog. Vrt je bio izvor materijalnog i duhovnog bogatstva našeg vrtića.

Određeni nered u dvorištu bila je prava prilika da djeca nauče koncept reda, npr. pokupiti lišće i pokošenu travu, odnijeti kore od voća i povrća u kompost, plijeviti cvijeće, kopati zemlju (preokretanje i usitnjavanje zemlje). Upoznali smo djecu sa svakim alatom koji smo koristili te kako ga pravilno i oprezno koristiti da ne ozlijede sebe ili druge.

➤ **ZELENE TERASE – STROP NAŠE SOBE NA OTVORENOM JE NEBO**

Želeći da djeca što više vremena provode na otvorenome dogovorili smo dijelove dvorišta u kojima će skupine provoditi jutarnje aktivnosti. Skupine koje su bile u mogućnosti prakticirale su „ručak na terasi“. Rukovodili smo se geslom vratiti prirodu i okoliš u dječje živote s ciljem poticanja cjelovitog razvoja djeteta u neposrednom doticaju s prirodom, njezinim objektima i fenomenima.

Koristili smo:

- natkritu sjenicu, pješčanik, kućicu (za alat, kantice, tačke, igračke za pijesak),
- sportske sprave (ljuljačke, žuti tunel, tobogan, klackalicu, koš za košarku, kuglanu ...),
- nogometno igralište, terase sa stolovima i klupama, zeleni taktilni tunel (takozvani labirint)
- jezero, voćnjak, kućicu prirode,
- povećala i dalekozore, sušeno začinsko bilje, boce s plodinama...,
- enciklopedije prirode, bilježnice, papir za crtanje,
- grančice, kamenčiće travu i lišće.

➤ VRTIĆ U CVIJEĆU

Uredili smo četiri cvjetnjaka: cvjetnjak "KOCKE MIRA", cvjetnjak jasličara, cvjetnjak Crvene skupine te cvjetnjak Žute skupine u gumenom cvjetnjaku.

U kasnu jesen posadili smo tridesetak lukovica tulipana i tridesetak lukovica narcisa kako bi već u proljeće procvale to proljetno cvijeće.

U sklopu aktivnosti o pčelama s djecom smo posadili i sadnice puzajućih trajnica (pokrivači tla): pustenasti rožac (*Cerastium tomentosum*), stotinjak pustinjske ruže (*Delosperma cooperi*), sezdesetak prkosa (*portulaca*), klinčić, sezdesetak jastučaca (*Aubrieta deltoidea*) zatim cvjetajuće sedume: tridesetak oštih žednjaka (sedum acre), tridesetak bijelih žednjaka (*sedum album*), sezdesetak sedum palmeri, tridesetak sedum albert, tridesetak sedum angelina te razne vrste čuvarkuća (oko 60 sadnica).

➤ LJUTI SE VRAPČIĆ NA ZIMU

U zimskom periodu djeca iz jaslica brinula su o pticama. Izradili smo hranilice, postavili ih na drveće koje smo mogli gledati iz soba. Djeca su tako tokom cijelog dana imala priliku

promatrati kroz prozor kad bi se pojavile ptice. Tokom ovog projekta djeca su naučila imenovati i prepoznati nekoliko vrsta ptica: vrabac, sjenica, djetlić, crvendać te vrste sjemenki kojima se ptice hrane.

U projekt su se uključili i roditelji tako što su i kod kuće postavili hranilice za ptice.

U želji da i u razdoblju korona krize budemo pomoć roditeljima u životu i odgoju djece obratili smo im se kratkim priopćenjem koje je glasilo: KORONA KRIZA, DJECA , RODITELJI I VRTIĆ

Kriza izazvana ovim virusom velika je poteškoća u našim životima, a jednako tako i novo iskustvo iz kojeg možemo puno naučiti, steći nove spoznaje, ojačati i primijeniti sve vrijednosti koje smo usvojili i koje nas čine čovjekom.

Prolazimo teško razdoblje izolacije i mnoga ponašanja koja su prije bila poželjna i pozitivna više ne vrijede. Što reći djetetu zašto ne smijemo van, zašto ne smijemo zagrliti i poljubiti prijatelja, zašto se ne smijemo družiti i ići u vrtić. **Djeci pomažu informacije, moramo razgovarati s njima na način kako mogu razumjeti i shvatiti.** Ne trebamo im davati lažna obećanja i reći da neće sve ovo dugo trajati. Mi to ne znamo do kada će trajati, jedino što znamo jest da će proći. **Ono što će sad doći do izražaja jest socijalni i emocionalni kapital kojeg imamo i koji nam pomaže da fizička izolacija ne dovodi do socijalno psihološke izolacije. Dajmo jedni drugima podršku i negujemo empatiju,** zadržimo je dugoročno i kad sve ovo prođe. To su bili naši stalni odgojno obrazovni ciljevi koje smo ostvarivali kroz naše programe u vrtiću. U tome su nam pomagali roditelji, naši partneri u odgojno obrazovnom procesu. **Ne izolirati djecu od svijeta u kojem živimo, sada je prilika da ih odgajamo za poteškoće,** da se aktiviraju i da pomažu drugima. Sve što ćemo sada unijeti u ambijent i atmosferu doma imat će posljedice. Smanjimo anksioznost, pripazimo kako govorimo o problemima, **budimo strpljivi i tolerantni.** Kad smo kao ptice zatvorene u kavezima, kad nema druženja i razgovora s drugima, **pronađimo unutarnju snagu za građenje nove strukture koju nam je svakodnevno nudio vrtić,** dogovarajmo s djecom što ćemo danas raditi, što ćemo istraživati, o čemu ćemo učiti, kako ćemo se igrati. Slijedimo dječji interes i ovisno o njemu pripremimo sredstva i materijale kojima bi djeca manipulirala, istraživala ih i kreativno se izražavala stvarajući zanimljive crteže, instalacije i uratke koristeći ih nanovo u igri. Tako se lanac dječjih aktivnosti nikad ne prekida i

uvijek je iznova zanimljiv i poticajan za dječji cjeloviti razvoj. Na nama je odraslima da potičemo djecu, da razgovaramo i nastojimo razumjeti njihov način razmišljanja, njihova maštanja i htjenja te im neprekidno obogaćujemo fond materijalnih sredstava u kojima će pronalaziti odgovore za svoja pitanja, revidirati ili nadograditi svoje spoznaje.

Kao obitelj nikad više vremena nismo imali za igranje, razgovor i druženje i to trebamo iskoristiti.

Odgojitelji su u želji da ostanu povezani s djecom u vrijeme kad nisu u vrtiću i da na neki način budu sukreatori njihovih aktivnosti u roditeljskom domu na web stranici vrtića objavljivali teme aktivnosti kojima se mogu baviti ovisno o njihovom interesu.

Teme su bile:

- Kocka mira
- Ja sam virus
- Savjeti- Koronakriza
- Što možemo raditi kod kuće
- Igre kod kuće
- Igre papirom i neoblikovanim materijalom
- Rast biljke
- Voda i igre istraživanja
- Igra plastelinom
- Aktivnosti praktičnog života
- Čuvajmo našu prirodu
- Stiglo nam je proljeće
- Prvi Travanj
- Uskrsne teme
- Dan planeta Zemlje
- Razvoj humanističkih vrijednosti kod djece
- Mali čuvari velike zemlje
- Kako poticati razvoj fine motorike kod djeteta
- Kako usmjeriti dijete u sretan život
- Dan Sunca
- Idemo na izlet
- Dan plesa
- Sadnja cvijeća

- 10 zabavnih aktivnosti za u kući
- Senzomotorika
- Igre koje poštuju socijalnu distancu
- Majčin dan
- Veselo iznenađenje
- Socioemocionalne igre
- Igre s vjetrom
- Pozitivno roditeljstvo
- Staklenka sreće
- Igre s vodom
- U zdravom tijelu zdrav duh
- Povratak u vrtić
- Grafomotorika
- Poticanje razvoja grube motorike
- Čitanje od najranije dobi
- Didaktičke igre
- Budi sretan svaki dan
- Land Art
- Svjetski dan pčela
- Priče o dugi
- Predmatematičke vještine
- Vesela abeceda
- Dan Afrike
- Priče koje pomažu
- Livada kao inspiracija
- Jagode
- Mravi u travi

5.2. REALIZACIJA PROGRAMA ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA PO DOBNIM SKUPINAMA

Djeca starosne dobi 3-4 godine, sudjelovalo je 26-ero djece

Odgovornice: Ružica Bjeličić i Sanja Đurec

Tema : „**Upoznajem sebe i druge**“

Na temelju analize rezultata radionica za promatranje djece uočili smo u većoj mjeri interes za istraživanjem vlastitog tijela, boja i kreativno korištenje ponuđenih materijala, potrebu za igrom, druženjem, kretanjem i izražavanjem vlastitih emocija.

Skupini su djeca dala naziv Bubamare.

Osnovni cilj je bio da kroz provedene aktivnosti prevladaju strah od napuštanja, steknu povjerenje u vlastite sposobnosti, istražuju i prihvaćaju nove situacije, razviju samostalnost i interakciju s drugima te istodobno postaju svjesni svog tijela i svog identiteta. Upoznali smo i osnovne boje te bazične emocije kod djece: sreću, ljutnju i tugu.

Aktivnosti smo provodili kroz priču Pauli, ti zločesti Pauli . Likovi ove priče su bliski djeci te su mogli poistovjetiti se sa situacijama koje su česte u njihovom svakodnevnom životu te tako usvojiti prihvatljive postupke. Ova slikovnica je bila dobar temelj za razgovor o djetetovoj odgovornosti.

S obzirom da su djeca imala veliku potrebu za kretanjem, ali i za glazbenim izražavanjem, rad smo bazirali i na raznovrsnim igrama s pokretima, pjevanjem i plesom.

Pripremali smo potrebna didaktička sredstva pomoću kojih su djeca kroz igru razvijala finu motoriku, preciznost, koordinaciju i koncentraciju.

Rad se odvijao u dvije faze. Prva je trajala od 3.2. do 13.3.2020. , a druga od 14.3. do 29.5. 2020. U prvoj fazi se odgojno obrazovni rad provodio prema Godišnjem planu, a u drugoj smo rad nastavili preko programa Vrtić kod kuće u suradnji s roditeljima i obitelji djece.

Provedenim aktivnostima razvili smo kod djece u razvojnom području Tijelo i pokret sposobnosti prepoznavanja dijelova tijela, izvršavanja pokreta fine motorike (koordinacije očiju i ruku), oponašanja položaja i kretanja, izvršavanja postavljenih zadataka, skladnog djelovanja psihe i motorike pri prevladavanju strahova, nervoze, govornih teškoća, poremećaja u ponašanju .

U području Govor i riječ poticali smo obogaćivanje rječnika, pravilnu artikulaciju glasova, sposobnosti slušanja i razumijevanja sadržaja priče, komunikaciju govorom, izražavanje osjećaja i potreba riječima, sposobnost prepričavanja priče.

U području Prostor, red, mjera razvili smo i sposobnost prepoznavanja osnovnih boja (crvena-plava-žuta), povezivanje boja s predmetima te razumijevanje količinskih odnosa,(puno-malo, visoko-nisko) vremenskih odnosa (prije-poslije) i prostornih odnosa (unutra-vani, gore-dolje).

Na području Stvari, vrijeme, priroda razvijali smo sposobnosti istraživanja i zapažanja uporabom svih osjetila te stjecanje iskustva korištenjem prirodnih i otpadnih materijala.

Na području Ja i drugi radili smo na poticanju zajedništva i suradničkog učenja, kao i na istraživanju , prepoznavanju vlastitih emocionalnih stanja te sposobnosti usvajanja temeljnih

načela i zajedničkih normi ponašanja, privođenja kraju zadane radnje, kvalitetnih odnosa djeteta/dijete, djeteta/odrasli, sudjelovanja u grupnoj igri, samostalnog organiziranja igre i prevladavanja strahova.

U području Poruke, oblici, sredstva razvijali smo kompetencije uporabom različitih izražajnih sredstava (govor, glazba, različite likovne i scenske tehnike).

Vrednovanje :

Napredak i razvoj djece pratili smo i vrednovali kroz aktivnosti i prikupljanjem informacija dobivenih od djece, fotodokumentiranjem aktivnosti i prikupljanjem dječjih radova te izradom osobne knjige za svako djeteta, za razdoblje boravka u vrtiću, od materijala prikupljenih tijekom rada . Za razdoblje od 14.3. imamo djelomične povratne informacije ; od samo nekoliko roditelja.

Sukladno tome možemo pretpostaviti da su ciljevi ostvareni i realizirane zadaće oko 80% .

Suradnju s roditeljima realizirali smo kroz individualne razgovore i kroz realizaciju programa Vrtić kod kuće (slanjem radova djece).

Zaključak s preporukama za planiranje sljedeće pedagoške godine :

Nastaviti rad na razvoju kompetencija i potencijala djece. Staviti naglasak na upoznavanje i pravilno izražavanje i prihvaćanje svojih i tuđih emocija, razvoj govora, međusobno prihvaćanje i samostalnost.

Djeca starosne dobi 4-5 godina

Odgojiteljice: Vesna Žuti i Jasna Berend

Tema : „Zečić Toto-stručnjak za emocije“

Tijekom radionica za promatranje intenzivno smo pratili dječje interese i potrebe te smo na temelju istih planirali aktivnosti za projekt. Kroz refleksije na aktivnosti došli smo do zaključka da djeca nailaze na poteškoće kod prepoznavanja emocija, njihovom izražavanju te samoregulaciji istih. Kod planiranja projekta također smo uvažili i razvojne zadaće koje su primjerene toj dječjoj dobi.

Zadržali smo ime skupine- zečići, kao i lik koji nas je vodio kroz aktivnosti ostao je isti- zečić. S obzirom da se u ovoj pedagoškoj godini skupini pridružilo nekoliko nove djece, skupina sada broji 33 djece. Zbog povećanog broja djece rad smo realizirali u manjim grupama, naizmjenično.

Kroz različite aktivnosti detaljno smo istražili svih 5 emocija: sreća, tuga, ljutnja, strah i hrabrost. Sreću, tugu i ljutnju obradili smo kroz aktivnosti u vrtiću, a strah i hrabrost kroz web aktivnosti po dobnim skupinama „Vrtić od kuće“ zbog novonastale situacije vezane uz covid 19 i prestanka rada vrtića.

Osnovni cilj projekta bio je razvijanje emocionalne zrelosti i socijalnih vještina. Pod pojmom „emocija“ djeca su usvajala znanja o emocijama, način na koji ih naše tijelo doživljava, kako na njih reagira, kako se nosi se s njima ukoliko je riječ o snažnim emocijama i na koji način umiriti svoj um. Kroz priču osmišljenu za ovaj projekt i našeg prijatelja zečića Tota kao glavnog lika koji nas je vodio kroz sve aktivnosti djeca su imala priliku prepoznavati kako svoja tako i tuđa emocionalna stanja, imenovati ih i pokušati na njih odgovoriti na primjeren način. U tome nam je od velike pomoći bila i „Kocka emocija“ koju su djeca mogla svakodnevno bacati i ono što se okrenulo bio je poticaj za razgovor.

Aktivnosti smo provodili tri puta tjedno u periodu od 10:15-1:15 sati od siječnja do ožujka. Bazirali smo se na interpretaciji priče „Zečić Toto ponovo pomaže“ nakon koje su slijedile različite aktivnosti kao što su likovni doživljaj priče, prepričavanje vlastitih doživljaja kroz koje smo razvijali komunikacijske vještine, modeliranje, istraživačke aktivnosti pjenom za brijanje , različite pjesme vezane uz pojedinu emociju, plesovi, pokretne igre za istraživanje i prepoznavanje načina na koji se mimikom, bojom glasa ili tijelom mogu izraziti emocije.

Osmislili smo i naš koncept istraživanja pojedine emocije gdje su djeca preuzela kontinuitet u aktivnostima, primijetivši kako sve više napreduju u regulaciji emocija i rješavanju konkretnih konfliktnih situacija na prihvatljiv način. Intenzivno smo kroz sve aktivnosti razvijali međusobnu suradnju, toleranciju i koncentraciju koja se iz aktivnosti u aktivnost sve više produljivala. Uz aktivnosti koje uključuju pokrete, kombinirali smo i one mirnije kao što je slušanje priče, modeliranje, igre pantomime i pogađanja kako bi djeca vizualiziranjem naučila kako se nositi s pojedinom emocijom te razvijati samopouzdanje i pozitivne slike o sebi.

U osobnim knjigama djece priloženi su svi likovni radovi, pjesme, igre, priče i provjere koje smo provodili do 16.3.2020. Nakon zatvaranja vrtića zbog covida19 roditeljima smo svaki tjedan slali aktivnosti koje su mogli pratiti preko naše web stranice: Dječji strahovi, Mindfulness, Emocija hrabrost, Prepoznavanje emocija, Igre i aktivnosti na temu emocija.

Sljedeće pedagoške godine planiramo nastaviti u sličnom smjeru i na taj način podržati potrebe i interese djece, te planirati aktivnosti u kojima će djeca intenzivnije istraživati svim osjetilima.

Djeca u dobi od 5-6 godina, sudjelovalo je 28-ero djece

Odgajateljice: Danijela Bermanec i Maja Ferencak

Tema: „**Čarolija glazbe u svijetu osjetila**“

Nakon provedene radionice za promatranje djece i analize rezultata uočili smo interes za istraživanje putem osjetila, za ponuđene materijale, kretanje, glazbu i ples.

Djeca su skupini dala ime Pahuljice.

Osnovni cilj je bio da kroz aktivnosti iz iskustvenih područja omogućimo cjelovit razvoj s naglaskom na vlastite sposobnosti, međusobnu komunikaciju i toleranciju te senzomotorički razvoj.

Aktivnosti smo provodili uz glazbu i ples što je kod djece zadovoljilo potrebu za kretanjem i djeca su bila koncentriranija i pažljivija u aktivnostima.

Koristili smo dvije vrste glazbe: Glazbu za opuštanje, vježbanje i glazbu iz animiranih filmova uz koju smo izvodili različite pokrete i pri tome vježbali grafomotoričke pokrete ruku.

Djeci se svidjela glazba iz animiranog filma „Frozen“ uz koju smo i uvježbavali koreografiju za 25. obljetnicu vrtića.

Potrebite materijale za istraživanje osjetila dodira prikupljali smo u suradnji s roditeljima, a oni su tim putem bili upoznati s našim radom.

Ove pedagoške godine, zbog epidemije izazvane COVID-19, rad se odvijao u dvije faze. Prva faza u trajanju od 3.2. do 13.3. se odvijala u vrtiću prema godišnjem planu. Druga faza od 14.3.-29.5. gdje se rad nastavio preko programa Vrtić kod kuće.

Teme koje smo ponudili djeci i roditeljima na web stranici vrtića:

Čarolija glazbe u svijetu osjetila.... 1.dio osjetilo sluha,

2.dio osjetilo vida,

3.dio osjetilo mirisa,

4.dio osjetilo okusa.

Provedene aktivnosti realizirali smo kroz razvojna područja:

Tijelo i pokret gdje su djeca razvila finu motoriku ruke, stvarali su pokret uz ritam, glazbu i ples, upoznali vlastito tijelo korištenjem osjetila dodira, sluha, vida, mirisa i okusa.

Govor i riječ- djeca su razvijala što bolju međusobnu komunikaciju izražavajući se punim rečenicama, pažljivo slušajući druge, prepričavanje vlastitih doživljaja.

Prostor, red, mjera- djeca su razvila uočavanje suprotnosti (meko-tvrdo, toplo-hladno, glatko-hrapavo), klasifikaciju prema karakteristikama (oblik, boja, veličina, tekstura).

Stvari, vrijeme, priroda- razvili su sposobnost istraživanja i zapažanja svim osjetilima, poštivanje prirode koja nas okružuje- „Otpadni materijal možemo iskoristiti za igru, a ne bacati u prirodu.“
J.R.

Poruke, oblici, sredstva- djeca su stekla iskustvo i spoznaju kako nešto iskoristiti, razvila su kompetenciju uporabe različitih izražajnih sredstava (govor, glazba, razne likovne tehnike)

Ja i drugi- poticali smo strpljivost i dosljednost u radu, djeca su usvojila temeljna načela i zajedničkih normi ponašanja.

Vrednovanje

Za vrijeme boravka u vrtiću napredak i razvoj djece pratili smo kroz aktivnosti, foto dokumentiranjem, prikupljanjem dječjih radova te izradom osobne knjige za svako dijete.

Na kraju možemo pretpostaviti da su ciljevi ostvareni i realizirane zadaće oko 85%.

Suradnju s roditeljima realizirali smo prikupljanjem potrebitog materijala i kroz realizaciju programa Vrtić kod kuće (ponuđene aktivnosti na web stranici vrtića).

Zaključak s preporukama za planiranje sljedeće pedagoške godine:

Naglasak staviti na razvoj samostalnosti, govornih vještina i vještine međusobne komunikacije.

5.3. OSTVARIVANJE KURIKULUMA PREDŠKOLE

Djeca starosne dobi 6. i 7. godina

Odgojiteljice: Sanja Katanec i Ivana Orehovački

Kurikulum smo ostvarivali od 01.10.2019. do 13.03.2020. kroz program u vrtiću, te od 13.03.2020. do 29.5.2020. kroz „Vrtić kod kuće“.

S obzirom na planirane sadržaje i okruženje organizirali smo se po potrebi i u dva dijela (prijevodne i poslijepodne). U poslijepodnevnom satima smo posebnu pažnju posvetili individualnom pristupu djeci kod koje smo primijetili potrebu za takvim načinom rada, te pripremi za razna događanja u gradu i vrtiću.

Program smo provodili u sobi dnevnog boravka Žute skupine koju smo opremili primjerenim sadržajima za rad s djecom u godini prije polaska u školu.

Kroz kurikulum predškole nastojali smo zadovoljiti primarne dječje potrebe, dati im osjećaj sigurnosti i prihvaćenosti, omogućiti različite razvojne poticaje, te ih osposobiti za obveze koje ih očekuju u školi.

Cilj je bio svakom djetetu tijekom godine prije polaska u osnovnu školu omogućiti optimalne uvjete za potpun i skladan razvoj njegove osobnosti, razvijanje i unapređivanje kompetencija, zadovoljavanje interesa, stjecanje spoznaja i komunikacijskih vještina koje će im pomoći u prilagodbi na nove uvjete života u školskom okruženju. Smatramo da je cilj u potpunosti ostvaren.

Ostvarili smo, kao i svake godine, dugogodišnje projekte Vrtića u koje su bila uključena djeca, roditelji i zaposlenici vrtića:

-sakupljali smo poklone za djecu u potrebi tako da se svatko odrekne nečega vlastitoga te donirali na više mjesta, od Crvenog križa do akcije „Djeca za djecu“ i Samostana sestara Bazilijanki,

-na radionicama za djecu i roditelje pripremali smo simbolične poklone i poruke mira te ih u suradnji s gradskim osnovnim školama podijelili sugrađanima u akciji „Darujmo osmijeh gradu“,

- u Vrtiću smo održali Međugeneracijsko druženje u koje su se uključila djeca Dječjeg vrtića Zraka sunca, učenici Osnovnih škola Ljudevita Modeca i „Vladimir Nazor“, štíćenici „Paviljona sv. Marko Križevčanin „ i štíćenici Doma za starije i nemoćne Novak.

Kroz navedene projekte djeca su razvijala i usvajala humane vrijednosti, osjećaj radosti darivanja, ojačala pozitivnu sliku o sebi.

Odgojno obrazovnim radom temeljenim na uzajamnoj ljubavi razvijali smo sposobnosti: ljubiti, poštovati osobe, nadilaziti poteškoće, prihvatiti druge, darovati, a prije svega slušati glas dobrog koji govori u svakome od nas.

Uz planirani program ostvarili smo i nekoliko neplaniranih obilježavanja, aktivnosti, gostovanja, svečanosti, izleta, odlazaka u prave životne situacije :

-u organizaciji Gradske knjižnice Franjo Marković prisustvovali smo predstavi „Boris slavi rođendan“,

-Povodom Dana policije posjetili smo Policijsku postaju Križevci,

-kroz izložbu dječjih radova sudjelovali smo u obilježavanju Dječjeg tjedna na Strossmayerovom trgu,

-u organizaciji Komunalnog poduzeća djeca su prisustvovala radionici „Kompostirajmo zajedno“ koja je održana u našem vrtiću,

-obilježili smo Dan zahvalnosti za plodove zemlje kratkim programom i dolaskom svećenika koji je blagoslovio pekarske proizvode i hranu koju su pripremala djeca,

-posjetili smo Gradski muzej Križevci,

-povodom Dan štednje posjetili smo Zagrebačku banku,

-sudjelovali smo na Gradskim sportskim igrama vrtićanaca,

-početkom adventa smo sudjelovali u kićenju bora na Strossmayerovom trgu,

-u vrijeme adventa sudjelovali smo na radionici izrade čestitaka salvetnom tehnikom koju je za djecu u Vrtiću pripremila umirovljena prof. Markota,

-radionica izrade igračaka od drva koju je pripremio odgojitelj Matija Bobek,

-sudjelovali smo u Fašničkoj povorci i predstavljanju maski gdje smo osvojili nagradu u Zabavnom parku Pitagora,

-prisustvovali smo koncertu Zagrebačke filharmonije „Moja majka Guska“ u KD Vatroslav Lisinski,

- prisustvovali smo otvorenju obnovljenog vrtuljka Marcela Kiepacha na Nemčićevom trgu u koji su ugrađene dječje ilustracije posvećene Marcelovim izumima.

Dio navedenog planiranog programa (od 13.3.2020. do 29.5.2020.) nismo uspjeli ostvariti zbog odluke Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo koji je izdao upute za sprečavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 vezano za rad predškolskih ustanova. U navedenom periodu putem web stranice vrtića informirali smo roditelje o programu koji smo ostvarili, te im ponudili ideje za aktivnosti koje su mogli provoditi kod kuće sa svojom djecom.

Pridržavajući se uputa HZJZ djeca su se oprostila od vrtića kratkim prigodnim programom uz roditelje i odgojiteljice, nakon čega su preuzeli svoje radove, potvrđnice i uspomene na dane provedene u vrtiću.

Nakon kratkog druženja roditelja i djece u vrtiću, djeca su nastavila svoje druženje u „Zabavnom parku Pitagora“ gdje su igrali razne igre, te na kraju dobili diplome za sudjelovanje.

U skladu s Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje u radu s djecom prije polaska u školu poticali smo i osnaživali temeljne kompetencije za cjeloživotno učenje. Odgojno-obrazovni ishodi predstavljaju jasno iskazane kompetencije tj. znanja, sposobnosti, vještine, stavove, vrijednosti koje su djeca stekla i koja iskazuju u ponašanju pri rješavanju problemskih situacija i drugih načina djelovanja.

OSOBNNA KOMPETENCIJA

KOMPETENCIJSKI ASPEKTI	ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI
Svijest o sebi	100% djece poznaje sebe: osobne podatke, podatke o obitelji, fizička obilježja, svoje potrebe, interese, sposobnosti, znanja, vještine, svoje jake i slabe strane
Samosvjesnost osjećaja	95% djece zna imenovati svoje osjećaje i govoriti o njima, znaju kakvi sve osjećaji postoje, razlikuju osjećaje od ponašanja, razumiju utjecaj emocija na ponašanje, znaju da imaju pravo izraziti svoje emocije ali na prikladan način (smiju se ljutiti ali ne udarati, smiju se veseliti ali ne skakati po stolu) te razumiju da je moguće odabrati različite načine izražavanja i ponašanja u određenim emocionalnim stanjima
Samopouzdanje	98% djece slobodno i s povjerenjem pristupa drugima, ima povjerenje u sebe i svoje sposobnosti (znam, mogu, učinit ću), spremno je savladati promjene, izazove i prepreke i ustrajni su u onome što rade
Samopoštovanje	100% djece ponosi se sobom i svojim osobinama, prihvaća se i voli onakav kakav je
Emocionalna stabilnost i samoregulacija	85% djece najčešće su dobro raspoloženi, umiju se nositi s lakšim frustracijama koje izazivaju strah od neuspjeha, usporedba njegovog uratka s uratkom drugih, podnosi neuspjeh, umiju svjesno kontrolirati emocije (osobito ljutnju) i samoregulirati ponašanje (vladati sobom), iskazuju strpljivost, čekaju na red
Samostalnost i neovisnost	100% djece prihvaćaju odvajanje od roditelja, usvojili su kulturno-higijenske navike, samostalni su u jelu, poznaju kulturu ponašanja kod jela, važnost pijenja vode, samostalni su u odijevanju, brinu o svojim stvarima, pospremaju igračke i radni prostor, slobodno koriste prostor za igru, slobodno koriste cijeli prostor za igru i slobodno se kreću u prostoru
Samozaštita	90% djece osvještano je o potencijalnim opasnostima „u njemu samom“ i okolini (opasni predmeti, ponašanja, opasne igre), znaju što je prihvatljivo i dozvoljeno ponašanje, a što nije; vladaju osnovnim samozaštitnim vještinama (znaju tražiti pomoć, reći ne), zna kako se ponašati u potencijalno opasnim situacijama (nepoznata mjesta, neznanci, nepoznati predmeti), mogu se oduprijeti pritiscima vršnjaka i neznanca u činjenju, znaju osnovna pravila ponašanja u prometu (kretanje nogostupom, prelazak kolnika, prepoznavanje prometnih znakova u blizini vrtića, mjere kod opreza vožnje automobilom, izlazak iz parkiranoog automobila, opasnost kretanja između parkiranih automobila, uočavanje opasnosti od igre u blizini

	kolnika, uspješno se snalaze u prometu, znaju svoju adresu, važne telefonske brojeve te poznaju svoja prava (i obveze/ dužnosti)
--	--

SOCIJALNA I GRAĐANSKA KOMPETENCIJA

KOMPETENCIJSKI ASPEKTI	ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI
Prosocijalna ponašanja (i empatija)	97% djece dijeli s drugima prostor, igračke, materijale, vrijeme, informacije; pokazuju osjetljivost na emocionalna stanja i doživljavanja drugih, suosjećaju, iskazuju brigu za druge te se brižno ponašaju prema vršnjacima, drugim osobama, živim bićima, znaju nuditi pomoć i pomažu onima kojima je pomoć potrebna, pružaju utjehu onome tko je u nevolji te omogućuju uključivanje druge djece u igru
Moralno rasuđivanje i odgovornost	95% djece zna donositi odluke (izbore) i prihvaćaju posljedice svojih izbora (dobre i loše) - prihvaćaju pohvalu za stvari koje su dobro napravili i preuzima odgovornost za pogreške, odgovorno se ponašaju prema samome sebi, svome zdravlju i razvoju, svojoj imovini (razvijena osobna odgovornost), odgovorno se ponašaju prema drugim osobama, životinjama, biljkama i materijalnom okruženju, npr. igračkama, knjigama (razvijena društvena odgovornost)
Prava i pravila (Pravda)	90% djece razumije pojam prava i može objasniti značenje pojedinih, svjesni su svojih prava i da ista prva imaju i drugi, u slučaju kada su im prava ugrožena traži zaštitu ili posredovanje odgojitelja, razumije povezanost prava s odgovornošću, poznaju (i poštuju) pravila grupe kojoj pripadaju, poznaju (i poštuju) pravila uljudnog ponašanja-pozdravljaju, iskazuju zamolbe, zahvaljuju, primjereno oslovljavaju, poznaju (i poštuju) pravila ponašanja u specifičnim socijalnim situacijama (npr. izletu, kazalištu, sportskim događanjima) te reagiraju i upozoravaju na nepoštivanje pravila
Odnosi s vršnjacima i s odraslima	90% djece pozitivno pristupa vršnjacima, odraslima te imaju razvijene socijalne vještine (predstavljanje sebe i drugih, započinjanje razgovora, slušanje, postavljanje pitanja, odgovaranje na pitanja, primanja i davanja komplimenta, traženja i davanja pomoći, razumijevanje i uvažavanje osjećaja, potreba i prava drugih, konstruktivno rješavanje problema dogovorom, znaju se uključiti u igru vršnjaka, pozivaju druge u igru, surađuju u igri s djecom (u rješavanju problema), čekaju na red, poštuju odrasle i prihvaćaju suradnju, imaju pozitivan, prislan odnos s jednim ili više vršnjaka (stvaraju prijateljstva)

Demokratsko odlučivanje	95% djece sudjeluje u raspravama, jasno i slobodno izražavaju svoje mišljenje, shvaćaju da drugi mogu imati drugačije mišljenje (različitost) i uvažavaju ga, razumiju i prihvaćaju osnovne principe demokratskog odlučivanja i sudjelovanja u njemu (daju ideje, predlažu rješenja, glasuju o nekim važnim stvarima za skupinu)
Socijalna solidarnost	90% djece pokazuje osjetljivost za ljude u nevolji, spremni su pomagati manjima, novoj djeci u skupini, djeci s poteškoćama u razvoju i odraslima u obavljanju njihova posla, znaju o pojmu humanosti i humanitarnim akcijama i spremni su sudjelovati u njima (poklanjaju nešto svoje, izrađuju nešto za drugoga)

INICIJATIVNOST I PODUZETNIŠTVO

KOMPETENCIJSKI ASPEKTI	ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI
Inicijativa/proaktivnost	92% djece iskazuje znatiželju za zbivanja oko sebe: u socijalnim kontaktima, u istraživanju, prema novim igrama i idejama, imaju optimističan stav-unutrašnju motivaciju i volju za „rad“, ali i za socijalnim kontaktima, za igrom; pokazuju interes za novo i drugačije, promjene prihvaćaju kao nove izazove, shvaćaju vrijednost i važnost rada, imaju osnovna znanja o zanimanjima i procesu proizvodnje (kako nešto nastaje, shvaća smisao novca i štednje)
Samomotivacija, ustrajnost i odgovornost	95% djece motivirano je za samostalno obavljanje aktivnosti, razmišlja, planira i rješava probleme, uživa u procesu rada, želi završiti ono što radi i zainteresiran je za uspjeh u onome što radi, podnosi neuspjeh i pokušava ponovo, ustrajavanje na ciljevima bez obzira na prepreke (zna da se upornošću i ponavljanjem mogu prevladati mnoge prepreke), sposobni su samostalno isplanirati igru/aktivnost, predvidjeti tijek aktivnosti i privesti je do kraja, odgovorni su
Kreativnost	85% djece prepoznaje, inicira i oblikuje različite kreativne aktivnosti te pronalazi originalne postupke rješavanja i originalna rješenja različitih problema
Timski rad	90% djece voli se družiti s vršnjacima na sadržajan i strukturiran način te pokazuje suradnički rad u grupi, ponašaju se tolerantno prema onima s kojima surađuju, izlažu svoja mišljenja, ideje i prijedloge te prihvaća drugačija mišljenja, umiju podređivati svoje želje potrebama i ciljevima partnera u igri, grupi/timu s kojim-a radi na određenom zadatku, nesuglasja i konflikte rješava pregovaranjem i dogovorom

SPozNAJNI RAZVOJ, MATEMATIČKA KOMPETENCIJA I KOMPETENCIJE U
PRIRODOSLOVLJU I TEHNOLOGIJAMA

KOMPETENCIJSKI ASPEKTI	ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI
Opažanje (percepcija)	100% djece opaža svijet oko sebe svim senzornim modalitetima: dodir, propriocepcijom (dijelovi tijela i događaji u tijelu), vestibularnim osjetom, sluhom, vidom, okusom i njuhom i sinestezijom
Pažnja	85% djece može voljno usmjeriti pažnju i usredotočiti se na određenu aktivnost, lako se koncentrira na zadatak i mogu se oduprijeti (ometajućim) podražajima iz okoline, dovršava započetu aktivnost, može namjerno prenositi pažnju s jednog zadatka na drugi i može pratiti različita zbivanja oko sebe
Pamćenje	Slušno-100% djece pamti i reproducira pjesmice i priče, pamti niz od 5 brojeva Vizualno-95% djece pamti i reproducira detalje vizualnih podražaja Namjerno-80% djece pamti npr. domaći zadatak, slijedi višestruke upute date njemu osobno ili grupi
Temeljne misaone operacije	90% djece služi se temeljnim misaonim operacijama: -konzervacijom (težina, dužina, volumen) -kalsifikacijom (grupiranje, svrstavanje, razvrstavanje po bitnim elementima) -serijacijom (uspoređivanje i pridruživanje, stavljanje u niz određenim slijedom po veličini, dužini, visini) -decentracijom (sposobnost usredotočenja na više svojstava predmeta) -reverzibilnošću (sposobnost mišljenja da se vraća koracima unatrag na početno stanje- prisjećanje događaja unatrag) -odnosno rasuđivanje (razumijevanje odnosa između udaljenosti, vremena, brzine...)
Stjecanje pojmova i odnosa među njima	85% djece prepoznaje i imenuje boje i nijanse, geometrijske likove i tijela, zna, razumije i koristi pojmove prostornih odnosa, označavanje vremena, pokazuju interes za kalendar i sat, za prošlost i budućnost, uspješno se orijentira i kreće prostorima vrtića te razlikuje suprotnosti
Rješavanje problema	85% djece probleme rješava logičkim rasuđivanjem i zaključivanjem, umiju pronaći jedno točno rješenje problema, probleme rješavaju po modelu pretpostavka-provjera-zaključak (što pluta-tone), strateškim planiranjem (kao npr.šah), na kreativan način (stvari gleda iz drugačijeg kuta pronalazeći različita rješenja i alternative),

	simboličkim predočavanjem (služi se crtežima, simbolima, znakovima za predočavanje željenih poruka, vlastitih misli, ideja, izrađuju slikovne priče...)
Početna matematika	100% djece vlada procesima uspoređivanja, izjednačavanja i brojenja (uspoređuje i imenuje količine, dužine, težine), mehanički broje do 30, broje po redu, redosljedu, razumiju brojevni pravac), razumiju integrirani pojam broja: kao količina (četiri kocke)-kao znamenka(4)-kao riječ (četiri), razumiju logiku osnovnih računskih operacija zbraja i oduzima za jedan više, za jedan manje, jednako) na konkretnom materijalu do 10, iskazuju zanimanje i razumiju smisao matematike u svakodnevnom životu (matematika kao igra, u dućanu, zanimanje..)
Informiranost o svijetu oko sebe	100% djece ima razvijenu spoznaju o biljnom (upoznavanje, razlikovanje i imenovanje različitih vrsta voća, povrća, cvijeća) i životinjskom svijetu (upoznavanje, razlikovanje i imenovanje domaćih, šumskih i divljih životinja, životinja u vodi, ptica i kukaca), zanimanjima odraslih, materijalnim i duhovnim dobrima, tradicijskim i kulturnim obilježjima, važnim datumima, blagdanima, prometnim sredstvima (kopno, voda, zrak), reljefu (rijeka, jezera, mora, livada, šuma, park, grad, selo), prirodnim pojavama (kiša, snijeg, led, vjetar, zrak)
Ekologija	100% djece ponaša se odgovorno prema prirodnim i materijalnim dobrima (ne baca smeće, ne gazi cvijeće, ne trga igračke), uočavaju konkretne probleme u neposrednom okruženju i domišljaju ideje za njihovo rješenje, štedljivo se odnosi prema prirodnim resursima (npr. zatvara vodu, pažljivo troši papir...), osviješteni su da se otpad može reciklirati ili korisno upotrijebiti

UČITI KAKO UČITI

KOMPETENCIJSKI ASPEKTI	ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI
Motivacija i samoorganizacija	85% djece iskazuje postojanje unutarnje (intrinzične) motivacije za spoznavanje i učenje, pozitivno reagiraju na vanjske poticaje za spoznavanje i učenje te znaju inicirati i organizirati vlastitu aktivnost
Metakognicija (svijest o procesu vlastitog učenja i preuzimanje odgovornosti za taj proces)	80% djece svjesno je kako saznati nešto novo, proširiti iskustva osobnim iskustvenim i aktivnim učenjem te sudjelovanjem u različitim situacijama i aktivnostima, kroz istraživanja, postavljanjem pitanja, traženjem rješenja u suradnji s drugima sukonstruirati vlastita znanja i iskustva, znaju da mogu i traže informacije od vršnjaka, odgojitelja, roditelja..., znaju da znanje mogu pronaći i u enciklopedijama, knjigama te putem različitih medija, znaju kako su saznali, naučili, došli do rješenja, znaju objasniti put spoznaje i rješavanja problema

Samoevaluacija	90% djece umije analizirati učinjeno (što je dobro a što bi trebalo drugačije), umije sagledati razloge uspjeha i neuspjeha s obzirom na vlastite osobine (upornost, koncentracija, uloženi napor) i vanjske okolnosti (težak zadatak, galama, gužva...)
----------------	--

KOMUNIKACIJA, IZRAŽAVANJE I STVARANJE

KOMUNIKACIJA NA MATERINSKOM JEZIKU

KOMPETENCIJSKI ASPEKTI	ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI
Slušanje i razumijevanje govora	100% djece u potpunosti sluša i razumije govor odraslih i djece, priče, pjesme, brojalice, izvršavaju radnje prema govornim uputama, pokazuju na slikama, odgovaraju na pitanja te pokazuju interes za aktivnosti slušanja govora te književnih i scenskih umjetničkih djela
Izražavanje govorom	100% djece imenuju i opisuju predmete, pojave, radnje, odnose, osjećaje, pričaju po slikama, konstruiraju jednostavne i složene rečenice koje formuliraju gramatički pravilno, spontano komuniciraju govorom s djecom i odraslima i rado sudjeluju u aktivnostima izražavanja govorom
Predčitačke vještine	90% djece shvaća da pisani tekst ima neku poruku i značenje, znaju osnovne karakteristike pisma-rečenica, riječ, slovo, točka..., pokazuju pravilan smjer teksta-s lijeva na desno, odozgo prema dolje, sluša, ponavlja, uočava, pamti i smišlja rimu, prepoznaju prvi i zadnji glas u riječi, rastavljaju riječi na glasove i sastavljaju glasove u riječ, prepoznaju sva slova i pokazuju interes za pisanu riječ i igre slovima

KOMUNIKACIJA NA STRANIM JEZICIMA

KOMPETENCIJSKI ASPEKTI	ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI
Osnove kompetentnosti komunikacije na stranim jezicima	80% djece razlikuje kada osoba govori na hrvatskom i na stranom jeziku, pokazuju interes za učenje stranih riječi, znaju nekoliko stranih riječi i smisljeno ih koriste (npr. pozdravljanje, zahvaljivanje, brojenje)

KULTURNA SVIJEST I IZRAŽAVANJE

KOMPETENCIJSKI ASPEKTI	ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI
Kulturni identitet	80% djece shvaća osnovne pojmove o lokalnoj, nacionalnoj i europskoj kulturnoj baštini (imenuje svoj grad, državu, prepoznaje i opisuje nekoliko glavnih kulturnih dobara svoga kraja, grada i države-tradicionalne predmete, običaje, grb grada, zastavu i himnu), pokazuju volju za sudjelovanjem u kulturnim događanjima gdje izvode tradicionalne igre, pjesme i plesove za djecu i na taj način razvijaju osjećaj kulturnog identiteta
Interkulturalizam	60% djece razumije kulturnu raznolikost u Europi i svijetu prepoznajući običaje drugačije od naših, mogu nabrojiti nekoliko europskih država te poštuju različitost ljudi i kultura
Kreativno izražavanje ideja, iskustava i osjećaja djeteta u nizu umjetničkih područja	100% djece ima iskustva s različitim umjetničkim sadržajima (glazbenim, likovnim, kazališnim, filmskim, književnim)
Glazba i ples	100% djece pamti nekoliko melodija i ponavlja ih, imenuje glazbene pojmove (brzo-sporo, glasno-tiho), sluša glazbena djela i povezuje ih s pokretom, plesom, likovnim izrazom, mogu se kretati u metru i ritmu i zapamtiti jednostavne koreografije, sviraju malim instrumentima (štapići, zvečke, triangl, ksilofon...), pokazuju interes i želju da se ista glazba ponovo čuje
Kazalište	80% djece sudjeluje i aktivno osmišljava male scenske improvizacije i uživljava se u uloge
Film	100% djece prepričava sadržaj crtanih i igranih filmova za djecu i poznaje nekoliko djela filmske umjetnosti
Književnost	90% djece može prepričati neke priče za djecu i prepoznaje barem 5 djela dječje književnosti
Vizualna umjetnost (likovna)	100% djece koristi razne likovne tehnike (crtanje, slikanje, kolaž, paste, ugljen...), crteži su im bogatiji pojedinostima i detaljima, sve su sličniji stvarnosti, sadržaj crteža obogaćen je pod utjecajem životnog iskustva i pojma o sebi i crtežom žele ispričati neku svoju priču

DIGITALNE KOMPETENCIJE

KOMPETENCIJSKI ASPEKTI	ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI
Osnove informacijsko-komunikacijske kompetentnosti („medijske pismenosti“)	80% djece usvojilo je početna znanja iz područja informacijsko-komunikacijske tehnologije: prepoznaju i imenuju osnovne pojmove, shvaćaju funkciju, čemu služe, razlikuju realni svijet od onog predstavljenog u medijima, razumiju pravila sigurne upotrebe, pokazuju interes za aktivno sudjelovanje u aktivnostima iz područja medijskog odgoja i odgovorno se ponašaju pri korištenju

MOTORIČKE KOMPETENCIJE

KOMPETENCIJSKI ASPEKTI	ODGOJNO - OBRAZOVNI ISHODI
Osnovne motoričke sposobnosti	100% djece razvilo je osnovne motoričke sposobnosti: koordinaciju, ravnotežu, preciznost, snagu, izdržljivost, fleksibilnost i brzinu
Osnovni oblici kretanja	100% djece usavršilo je osnovne i prirodne načine kretanja (savladavanje prostora-puzanje, hodanje, trčanje na različitim podlogama; savladavanje prepreka-provlačenje, penjanje, silaženje, skakanje, preskakanje; savladavanje otpora-dizanje, nošenje, vučenje; baratanje predmetima-bacanje, hvatanje, gađanje), aktivno sudjeluje u različitim motoričkim aktivnostima, izražava osjećaj sigurnosti, zadovoljstva i uspjeha te uspješno surađuju s djecom u različitim igrama
Složene motoričke vještine	95% djece usvaja jednostavna prilagođena biotička znanja i kineziološka znanja-o prilagođenim oblicima osnovnih načina kretanja i osnovama sporta (hoda po gredi visokoj 25 cm, samostalno se ljulja, preskakuje preko vijače, izvodi kolut naprijed i natrag, vozi bicikl, vodi loptu, pleše)
Preciznija senzomotorika „Opća“	100% djece razumije upute o različitim radnjama, prepoznaje i imenuje osnovni pribor, ima usvojenu dominantnost ruke te izvodi precizne pokrete rukama, šakama, prstima i usklađuje ih sa senzornim podacima, osobito vizualnim (crtaju čovjeka s dijelovima tijela i detaljima, boje unutar crta, izrezuje škalicama jednostavne oblike, oblikuje papir u brod i avion, oblikuje tijesto, glinu, plastelin, zabijaju čavle u podlogu, šivaju iglom i koncem, provlače niti, tkaju, pretaču...) i aktivno sudjeluju u različitim aktivnostima za razvoj senzomotorike, uporni su te izražavaju osjećaj zadovoljstva i uspjeha
Grafomotorika (vizualno-motorna koordinacija)	95% djece pokazuje pravilno držanje olovke (hvatač) te pritisak olovke na papiru, pokazuje slijed pisanja s lijeva na desno, sigurno povlači vodoravne, okomite, kose crte-linije jasne i kontinuirane, precizno povlači crte unutar određenog prostora, spaja crtom točke-bez

preklapanja, dobro integrira vizualne podatke i motornu izvedbu crtanja-točno precrtava jednostavnije likove, geometrijske oblike...dobro organizira razmještaj na papiru, piše svoje ime, rado crta i sudjeluje u različitim aktivnostima tipa papir-olovka, uporno je te izražava osjećaj zadovoljstva i uspjeha

Aktivnosti koje smo provodili uz stjecanje znanja i razvoj kompetencija bogatile su i gradile unutarnji svijet djetetovih predodžbi, poticale ekspresiju doživljaja, razvijale pozitivan stav prema našoj kulturnoj baštini i osjećaj za etičke vrijednosti.

5.4. POSEBNI PROGRAMI

➤ KRAĆI PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA

Engleska igraonica s radom je započela 01.10.2019., 2x tjedno (utorak i četvrtak) – izvan redovitog programa, u trajanju od 45 minuta, te je u njen rad bilo uključeno 10-ero djece u dobi od 4 – 6 godina. Voditeljica je bila Andreja Skalički, odgojiteljica s položenim stručnim ispitom i B2 stupnjem engleskog jezika.

Cilj našeg programa u užem smislu bio je poticati učenje engleskog jezika kao stranog jezika, ljubav za engleski jezik i njegovu aktivnu primjenu u svakodnevnim spontanima i aktivnostima, upoznati elemente kulture engleskog govornog područja. Smatramo da je program uspješno ostvaren.

Program smo ostvarivali na hrvatskom jeziku s postupnim rastom udjela stranog jezika kroz sve odgojno – obrazovne sadržaje, aktivnosti i situacije. Engleski jezik nismo učili, nego smo ga usvajali spontano, lagano, situacijski kroz igru, u svakodnevnim uobičajenim životnim situacijama i u posebno planiranim i izvedenim aktivnostima. Uočili smo da djeca najbolje usvajaju jezik u svakodnevnim prirodnim situacijama, od trenutka pozdravljanja pri ulaska u sobu, preko svih ponuđenih aktivnosti u komunikaciji s odgojiteljem i drugom djecom. Kroz razne pjesmice, brojalice, priče, slikovnice i raznovrsne igre i dramatizacije, djeca su postupno usvajala vokabular i jezične strukture (pozdravljanje, predstavljanje, imenovanje u okolini, imenovanje dijelova tijela).

Za kvalitetnu realizaciju ciljeva i zadaća ovog programa osobito je bilo bitno osiguravanje poticajnog okruženja u kojem se poštuju prava djeteta i u kojem je bogatstvo poticaja, kako socijalnih tako i materijalnih. Odgojno obrazovni rad odvijao se u bogato opremljenoj sobi dnevnog boravka odgojno obrazovne skupine po modelu Agazzi programa, obogaćene sa specifičnim didaktičkim sredstvima koja proizlaze iz „prirode“ ovog programa. Osigurane su didaktičke igračke i materijali, slikovnice, dječje enciklopedije, slikovni rječnici, priručnici, audio

i video oprema ..., te materijali koji su obogatili jezični unos djeteta (općenito su to: filmovi na engleskom jeziku, engleska glazba, interaktivne igre, povezivanje s vršnjacima iz socijalne okoline, i sl.) . Prostor smo obogaćivali u skladu s aktualnostima dječjeg života kao i sa slikovnim i drugim materijalima iz zemalja engleskog govornog područja.

Program smo provodili kroz tematske cjeline:

All about me

Me and my family

My home

Me and my friends, toys and play time

Colours and numbers

Time related terms

The world around us (Food, Animals, Plants, Weather)

Activities for special occasions

Storybook „Goldilocks and the three bears“

Tematske cjeline nisu bile strogo strukturirane. Njihova primjena slijedila je i prirodni tijek razvoja, odgoja i učenja djeteta predškolske dobi u konkretnom prirodnom okružju, odnosno konkretnog djeteta/djece. Slijedili smo kako interese djece tako i procjene odgojitelja o važnosti razvijanja i poticanja određenih govorno jezičnih kompetencija u najširem smislu riječi (materinji i strani jezik).

Kroz planirane i spontane dječje aktivnosti u dnevnim situacijama djeca su usvojila slijedeće funkcije:

- Pozdraviti i reći kako si (Dobar dan, kako si?),
- Predstaviti se i reći svoju dob (Ja sam Ana i imam 6 godina.),
- Tražiti nešto i zahvaliti na dobivenom (Molim loptu, Hvala!),
- Hrana koju vole / ne vole – nabrojiti,
- Odgovarati na pitanja koja se odnose na svakodnevne aktivnosti,
- Postavljati jednostavna pitanja i odgovarati na njih,
- Izražavati osjećaje i stanja,
- Čestitati i znati imenovati blagdane i praznike: Sretan Božić, Sretna Nova Godina, Sretan rođendan, Sretno Valentinovo, Sretan Uskrs.

Obrazovni ishodi po završetku programa:

RAZUMIJEVANJE

Slušanje

70% djece razumije poznate riječi i osnovne fraze koje se odnose na njega, njegovu obitelj i neposrednu konkretnu okolinu ako sugovornik govori polako i razgovijetno

60% djece razumije vrlo kratke i vrlo jednostavne tekstove poznate tematike

Čitanje

60% djece prepoznaje poznata imena te razumije riječi i jednostavne rečenice, primjerice na natpisima, plakatima ili u katalogima

GOVOR

Govorna interakcija

50% djece može voditi jednostavnu konverzaciju, postavljati i odgovarati na jednostavna pitanja koja se tiču neposrednih potreba ili vrlo poznatih tema kao npr. obitelj, vrtić, prijatelji

70% djece komunicira na jednostavan način, ako je sugovornik spreman ponoviti ili usporeno parafrazirati te pomoći pri preformuliranju onoga što dijete pokušava reći

Govorna produkcija

60% djece koristiti jednostavne fraze i rečenice u svrhu opisivanja mjesta gdje dijete živi i ljudi koje poznaje

PISANJE

50% djece pokazalo je interes za pisanje, te znaju napisati kako se zovu, gdje žive ili napisati kratku poruku.

Planove odgojno obrazovnog rada kreirali smo polazeći od propisanih standarda, programskih ciljeva, zadaća i individualnih potreba djece, te koristeći sistematski pristup, promatrali smo i bilježili napredak svakog djeteta ponaosob. Kontinuirano praćenje i promatranje svakog djeteta ponaosob preduvjet je individualizacije procesa. Koristili smo i različite strategije kao što su foto i video zapisi, razvojne liste, anegdotske bilješke, „check liste“, različite dječje uratke i sl. Svoje radove i tekstove djeca su svakodnevno nosila kući kako bi roditelji bili u tijeku s onime što radimo na igraonici.

Roditelje smo kroz individualne razgovore nastojali upoznati s osobitostima našeg programa kako bi mogli procijeniti dobrobiti za vlastito dijete u kontekstu ponuđenog pristupa odgoju djeteta/djece te se opredijeliti za ponuđeno. Ponudili smo im široke mogućnosti kako neformalnih tako i formalnih oblika komunikacije. Planirani ogledni sat i završno druženje nismo bili u mogućnosti održati zbog neplanirane epidemiološke situacije.

ZAKLJUČAK

Kod 80% djece vidljiv je napredak u svim područjima razvoja, a posebno u govornim vještinama, te pokazuju povećan interes i motivaciju za učenjem engleskog jezika. Povećano je razumijevanje riječi i izraza, bogatstvo rječnika i kvaliteta izgovora, te korištenje riječi i izraza u komunikaciji na engleskom jeziku.

U odgojnoj skupini postignuta je pozitivna socio-emocionalna klima, te odnosi u grupi izražavaju pozitivno socijalno ozračje: kooperativnost, nenasilno rješavanje sukoba, pomaganje, suosjećanje, uključenost sve djece u skupini.

U odnosu na početak programa u skupini primjećujemo viši stupanj samostalnosti djece, te veći broj djece koja su u stanju razumjeti i upotrijebiti engleski jezik u svakodnevnim aktivnostima.

➤ **IGRAONICA ZA POTENCIJALNO INTELEKTUALNO DAROVITU DJECU REDŠKOLSKE DOBI U KONTEKSTU AGAZZI VRTIĆA**

U radu s potencijalno intelektualno darovitom djecom stvorene su pretpostavke i uvjeti koji su doprinijeli zadovoljavanju djetetovih raznolikih potreba i interesa, uvažavajući njegove specifičnosti učenja i razvoja, podupirajući cjeloviti rast i razvoj.

Omogućeno mu je da radi na način i sa sadržajima koji mu najbolje odgovaraju i poticajno su djelovali na njegov cjelokupni razvoj i zadovoljavanje njegovih posebnih potreba.

Prije uključivanja djece u igraonicu za potencijalno intelektualno darovitu djecu prethodila je identifikacija koja uključuje preporuku odgojitelja u matičnoj skupini, procjenu roditelja i testiranje psihologa vanjskog suradnika. Djeca su nakon identifikacije i procjene od strane psihologa i prezentacije rezultata roditeljima uključena u rad igraonice.

Program rada igraonice odvijao se jednom tjedno po dva sata u posebno opremljenoj sobi dnevnog boravka redovite odgojno obrazovne skupine. Rad u igraonici bio je povezan s programom rada po Agazzi metodi kako bi razvojne i odgojne zadaće poticale cjelokupni razvoj djeteta. Dijete – „životna klica“ može se razvijati samo u prikladnoj okolini koja je kao dom utopljen majčinskom ljubavlju.

Provedenim aktivnostima i sadržajima darovitost djece isticala se kroz:

- spoznajne osobine,
- korištenje poznatih informacija na nov način,
- spoznala su svoje sposobnosti i mogućnosti,
- povećala su količinu informacija,
- ponuđeni materijali i aktivnosti kod djece su podržavali i poticali istraživački pristup, radoznalost,
- povećane su komunikacijske sposobnosti,
- povećana je razina jezičnog izražavanja,
- razvila su individualnost,
- ustrajnost u radu,
- djeca su pronašla put ostvarenja vlastitih sposobnosti i talenata,
- napredak u realnom procjenjivanju sebe i drugih,
- napredak u razvoju misaonih procesa,

- djeca su razvila stvaralačke sposobnosti,
- emocionalne osobine,
- napredak u realnom procjenjivanju sebe i drugih,
- stekli su osjećaj vrijednosti,
- intenziviranje osjećaja pravednosti,
- povećanje unutarnje kontrole i samodiscipline,
- razvila su svjesnosti vlastitih emocija i emocija drugih, njihovo prepoznavanje i prihvaćanje,
- razvila su prihvaćanje neuspjeha kao sastavni dio aktivnog učenja,
- razvila su samopouzdanje,
- razvila su slobodu u samostalnom mišljenju i postupcima,
- socijalne osobine,
- djeca su stekla znanja i vještine koje su doprinijele održavanju harmoničnih odnosa s vršnjacima i odraslima,
- razvila su pro socijalno ponašanje: empatiju, suradnju, dijeljenje, iskazivanje brige
- za druge,
- spremni su izraziti svoje potrebe drugima,
- razumjeti izražavanje potreba drugih,
- razvila su socijalnu interakciju među djecom,
- razvila su međusobnu toleranciju i međusobno uvažavanje,
- pokazali su potrebu za ulogom vođe,
- njegovala su zajedništvo i pomaganje među djecom,
- napredak u rješavanju socijalnih problema u realnim životnim situacijama.

Tijekom godine roditelji su individualnim kontaktima informirani o aktivnostima i napretku djeteta.

Djeca su iskazala veliko zanimanje i interes za sve aktivnosti u igraonici.

➤ RAD S DJECOM S POSEBNIM POTREBAMA I TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

Dječak L.B. polazi vrtić od 1.11.2016. Protekle dvije godine kombinirano s vrtićem Centra za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju Križevci. Ove pedagoške godine je tri dana boravio u Dječjem vrtiću Zraka sunca, a dva dana u tjednu u COOR- u . Općenito se vidi napredak u svim područjima razvoja. Najviše je napredovao u motoričkom i govornom području. Socio-emocionalni razvoj još uvijek nije u skladu s dobi, posebno u samoregulaciji. Iako se ponekad javlja inicijativa za interakcijom, to je rijetko i kad je prisutan mali broj djece. S djetetom individualno radi logoped, senzorni pedagog i rehabilitator u individualnim i grupnim rehabilitacijskim programima.

Dijete će slijedeće godine polaziti program pripreme za školu. U dogovoru s kolegicama iz COOR-a započeti ćemo godinu 3 dana COOR, 2 dana Dv Zraka sunca . Tijekom godine ćemo pratiti napredak i u suradnji s roditeljima odlučiti o daljnjim kombinacijama.

Dijete je koje uz stalnu verbalnu i fizičku kontrolu, dosljednost i mnogo motivacije može ostvariti potencijal za učenje. U razvoju su predvještine za učenje, mirnije i zrelije prihvaća aktivnosti. U radu i aktivnostima potrebno je puno kompromisa, dosljednosti, kraćih stanki, prikazivanja i praćenja vizualnog slijeda aktivnosti, puno aktivnosti fine i grube motorike, vizualnih priča, slikovnica i slično.

6. NAOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE

U cilju unapređivanja naše odgojno-obrazovne prakse, obrazovanja i stručnog usavršavanja odgojnih radnika organizirali smo i sudjelovali u individualnim i skupnim oblicima stručnog usavršavanja. Stručno usavršavanje bilo je usmjereno kako ostvarivanju bitnih zadaća na području unapređivanja odgojno obrazovnog rada tako i podizanju stručnih kompetencija svih odgojno obrazovnih djelatnika.

Odgojitelji i stručni suradnici istražujući vlastitu praksu otkrivali su osobne potrebe za novim znanjima važnim za uspješnost u obavljanju svojih zadaća. Kako su ove godine aktivnosti i projekti bili usmjereni na emocionalni razvoj, humane vrijednosti, kompetencije u prirodoslovlju i znanstveno opismenjavanje, razvoj osobnog i kulturnog identiteta, na podršku potencijalno darovitoj djeci, ostvarivanje kurikuluma predškole i drugih posebnih programa, usavršavanja su tekla upravo u tom smjeru.

6. 1. Individualno stručno usavršavanje

Individualno stručno usavršavanje vezano za područje posebnog stručnog interesa, za aktivnosti ili projekt koji je odgojitelj ostvarivao odnosilo se uglavnom na rad na stručnoj literaturi, prezentaciju na našim skupovima, na pisano izvješće u godišnjoj valorizaciji i dokumentacijskim mapama.

Odgojitelji u Programima stručnog usavršavanja u rubrici stručna literatura navode knjige na kojima su radili. Prezentacija u izvješćima i dokumentacijskim mapama kod odgojitelja pokazuje onaj stručni nivo koji je očekivan nakon toliko apsolvirane stručne materije. Odgojitelji, prezentirajući svoj praktični rad koriste sve raspoložive pedagoške kategorije i terminologiju svojstvenu profesiji odgojitelja. To je razlog da su posebno stručno prezentirana postignuća izravno ugrađena u godišnje izvješće našeg vrtića.

Individualno stručno usavršavanje ostvarivali smo radom na ovoj literaturi:

1. Agazzi Institute (1995.), Rosa Agazzi and her contribution to Italian pedagogy and nursery education Brescia Council
2. Agazzi, R. (1997.), Radni materijal Dječjeg vrtića. Mompiano (Brescia)
3. Agazzi Institute Istituto Pasquali-Agazzi (2001). Alleorigini dell' esperienza agazziana: sottolineature e discorsi Vol. II Edizioni Junior, Brescia
4. Bruner, J. i grupa autora (2000.), Kultura obrazovanja, Educa, Zagreb
5. De Beni, M. (2007.) Potrebno je imati hrabrosti biti odgojitelj – predavanje, Program stručnog usavršavanja, Pedagogija zajedništva i Agazzi metoda, Učiteljski fakultet sveučilišta u Zagrebu (umnoženo).

6. De Beni, M., Šimović A. i Anna Lisa Gasparini (2012.), Pedagogija zajedništva i Agazzi metoda; Pedagogy of Communion and the Agazzi Method; Pedagogia di comunione e Metodo Agazzi, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zarebu, Zagreb
7. Čudina-Obradović, M; Brajković, S.(2009): Integrirano poučavanje, Pučko otvoreno učilište Korak po korak, Zagreb
8. Miljak, A. (2007.). Teorijski okvir sukonstrukcije kurikuluma, Zbornik radova, Kurikulum, Školska knjiga, Zagreb 205. -249.
9. Milan, G. (2007.), Odgoj i zajednica, Predavanje, Program stručnog usavršavanja, Pedagogija zajedništva i Agazzi metoda, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
10. Milan, G. (2008.), Koraci koji vode k susretu, Predavanje, Program stručnog usavršavanja, Pedagogija zajedništva i Agazzi metoda, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
11. Milan, G. (2008.), Čvrsti temelji: odnos JA –TI, Predavanje, Program stručnog usavršavanja, Pedagogija zajedništva i Agazzi metoda, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
12. Miljković, D. i Rijavec, M. (2002.), Bolje biti vjetar nego list – psihologija dječjeg samopouzdanja, EP, Zagreb i D2, Karlovac.
13. Nacionalni okvirni kurikulum (2011.), Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, RH, Zagreb
14. Seme-Stojnović, I. i Vidović. T. (2006.), Igrajmo se pletterima: reljefni radni listovi za vježbanje grafomotorike u predškolskoj dobi, Školska knjiga, Zagreb
15. Silić, A. (2007.), „Prirodno učenje stranog (engleskog) jezika djece predškolske dobi“. Mali profesor, Zagreb.
16. Silov, M. (2007.), Smisao odgoja – predavanje. Pedagogija zajedništva i Agazzi metoda, Učiteljski fakultet sveučilišta u Zagrebu (umnoženo).
17. Slunjski, E. (2001). Integrirani predškolski kurikulum, rad djece na projektima, Mali profesor Zagreb.
18. Slunjski, E.(20012.), Tragovima dječjih stopa, Profil, Zagreb
19. Starc, B. i sur. (2004.). Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi, Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb.
20. Vilke, M. (1991.), „Dijete i strani jezik“. Školska knjiga, Zagreb.
21. Vasta, R., Marshal, M. H. i Miller, S. A. (1988). Dječja psihologija – moderna znanost, Naklada Slap, Jastrebarsko.
22. Pravilnik o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (Narodne novine, 83/01)
23. Programsko usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete (RH br. 7/8 od 18. 06. 1991.)
24. Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju - Narodne novine 10/97, 107/07 i 93/137 i NN 084/2013., Zakon o izmjenama i dopunama navedenog Zakona

25. Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe (Narodne novine 63/08 i 90/10)
26. Ljubetić, M. (2006) Biti kompetentan roditelj, Zagreb, Mali profesor
27. Miljak, A., Vujičić, L. (ur.) (2002) Vrtić u skladu s dječjom prirodom "Dječja kuća".
28. Petrović-Sočo, B. (2007) Kontekst ustanove za rani odgoj i obrazovanje-holistički pristup, Zagreb, Mali profesor
29. Slunjski, E. (2006) Stvaranje predškolskog kurikuluma u vrtiću organizaciji koja uči, Zagreb, Mali profesor, Čakovec, Visoka učiteljska škola u Čakovcu
30. Šagud, M. (2006) Odgajatelj kao reflektivni praktičar, Petrinja, Visoka učiteljska škola u Petrinji
31. Juul, J. (2006) Ovo sam ja! Tko si ti?, Zagreb, Naklada Pelago
32. Juul, J. (2008) Vaše kompetentno dijete - prema novim temeljnim vrijednostima Obitelji, Zagreb, Naklada Pelago
33. Katz, L. G., McClellan, E. (1999) Poticanje razvoja dječje socijalne kompetencije: uloga odgajateljica i učiteljica, Educa, Zagreb
34. Loupan, B. C. (2006) Vjerujte u svoje dijete : Buđenje djetetovih punih potencijala
35. Barth, B. M. (2004) Razumjeti što djeca razumiju: struktura znanja i njegovo oblikovanje: problemi prijenosa znanja, Zagreb, Profil akademija
36. Ferrucci, P. (2000) Što nas uče djeca, Zagreb, Algoritam
37. Ayers, A. J. (2002) Dijete i senzorna integracija
38. Jensen, E. (2005) Poučavanje s mozgom na umu, Zagreb, Educa
39. Victoria Kindle Hodson, Otkrijte stil učenja vašeg djeteta
40. Stoll, L. Fink, D. (2000) Mijenjajmo naše škole, Zagreb, Educa
41. Morin, E. (2002) Odgoj za budućnost, Zagreb, Educa
42. Bruner, J. (2000) Kultura obrazovanja, Zagreb, Educa
43. C. Lubich (2000.) Počasni doktorat iz Pedagogije Američkog Katoličkog Sveučilišta-predavanje
44. DV Zraka sunca (2000.) Umijeće ljubavi-projekt religijskog odgoja po metodi Agazzi
45. Edita Slunjski i sur. (2015.) Izvan okvira-kvalitativni iskoraci u shvaćanju i oblikovanju predškolskog kurikuluma, Zagreb, Elemental
46. Težak D., Čudina-Obradović M. (Priče o dobru priče o zlu (Priručnik za razvijanje moralnog prosuđivanja djece), Zagreb, Školska knjiga

6.2. Skupne oblike usavršavanja realizirali smo kroz:

odgojiteljska vijeća,

stručne aktive,

radionice,

stručne skupove izvan ustanove.

Zadovoljavanje naših stručnih obrazovnih potreba usmjerili smo na razvoj Kurikuluma našeg vrtića, na kontinuirano osposobljavanje odgojitelja i ostalih stručnih radnika za zajedničko izgrađivanje kvalitete odgojno obrazovne prakse temeljene na suvremenim pristupima razvoju, odgoju i obrazovanju djece rane i predškolske dobi te partnerstvu s roditeljima.

Skupni oblici stručnog usavršavanja unutar Vrtića, stručni aktiv i radionice:

„Smjernice za izradu Godišnjeg plana“

Nositelj: Mirijana Bidoli, pedagoginja

Stručni aktiv odgojitelja,

Kolovoz 2019.

„Primjena Agazzi metode i Pedagogije zajedništva u Dječjem vrtiću Zraka sunca“

Nositelj: Terezija Horvat i Jelena Šaško

Stručni aktiv odgojitelja

Listopad 2019.

„Način održavanja HACCP sustava“

Nositelj: Milena Čosić

Stručni aktiv djelatnika

Listopad 2019.

„Anafilaksija“

Nositelj: Valentina Mikulčić, zdravstvena voditeljica

Stručni aktiv odgojiteljica

Studeni 2019.

„Didaktički muzej prema metodi Agazzi“

Nositelj: Jelena Šaško, odgojiteljica i Agazzi učiteljica

Stručni aktiv odgojiteljica

Siječanj 2020.

Radionica kreativnog plesa

Nositelj: Umjetnička organizacija Shooma

Stručni aktiv odgojitelja

Srpanj 2020.

Sudjelovanje na stručnim skupovima izvan Vrtića kao sudionici:

„Biti za drugoga“

Katehetska jesenska škola za odgojitelje u vjeri u predškolskim ustanovama

Nositelj: AZOO

Studeni 2019.

Nadbiskupijski pastoralni institut, Zagreb

„Sportmeet“

Međunarodni stručni skup kineziologa, sportskih i pedagoških djelatnika

Nositelj: Udruga kineziologa Križevci i Međunarodna mreža stručnih djelatnika Sportmeet

Studeni 2019.

Mala dvorana Hrvatskog doma, Križevci

Ethno seminar

Narodni plesovi primjereni dječjem uzrastu

Nositelj: Ethno d.o.o.

Studeni 2019.

OŠ Grigora Viteza, Zagreb

„Kurikulum za inkluziju“

Nositelj: AZOO

Prosinac 2019.

VUB, Bjelovar

„Nadahnuti ekonomija za ujedinjeni svijet“

Međunarodna konferencija Ekonomije zajedništva

Nositelj: Ekonomija zajedništva

Siječanj 2020.

Ekonomski fakultet, Zagreb

Grupni oblici stručnog usavršavanja u kontekstu navedenih aktivnosti bili su u pravom smislu riječi u funkciji ostvarivanja dominantnog cilja razvoja kurikuluma Vrtića, podizanja razine kvalitete života i rada Vrtića te usklađivanje sa zahtjevima sadržanim u Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje.

Zaključak: Ovakav pristup stručnom usavršavanju obogatio je i proširio temeljna znanja i sposobnosti stručnih radnika te ga kao takvog mislimo nastaviti i slijedeće godine. Stečena znanja, vještine i iskustvo primjenjivat ćemo i nadalje u neposrednoj odgojno obrazovnoj praksi.

7. SURADNJA S RODITELJIMA

Ove pedagoške godine posebnu pozornost usmjerili smo na promicanje kvalitete/partnerstva s roditeljima – obitelji. Nastavili smo proširivati uspješnu suradnju s roditeljima i drugim članovima obitelji gradeći međusobno povjerenje, otvorenost i toleranciju temeljenu na spoznaji da su roditelji primarni odgojitelji svoje djece i da ih oni najbolje poznaju. Roditelje smo na različite načine uključivali u odgojno – obrazovni proces našeg Vrtića. Od samog početka rada gradili smo međusobno povjerenje i otvorenost s ciljem ostvarivanja izravne i kvalitetne međusobne komunikacije.

Oblici partnerstva s roditeljima koje smo ostvarili tijekom pedagoške godine:

Svakodnevna razmjena informacija,

Vizualno pisana komunikacija s roditeljima preko „Centra za roditelje“ koji je sadržavao odgojno – obrazovni program, proces rada, cilj i zadaće projekata, jelovnik, obavijesti, kutiju s prijedlozima, primjedbama i pohvalama, panoje s radovima djece, fotografijama djece u aktivnosti i dječjim komentarima, te dokumentacijsku mapu sa fotografijama aktivnosti tijekom cijele godine.

Individualni razgovori po potrebi tokom cijele godine (razgovori vezani uz prilagodbu i ponašanje djece te razmjenu informacija i iskustva).

Individualni razgovori s roditeljima djece s poteškoćama i COOR -om (2 razgovora vezano uz razmjenu informacija i planiranje daljnjeg odgojno – obrazovnog rada). Individualni razgovori s roditeljima djece jasličke dobi pri prelasku u vrtićku skupinu (razgovori vezani za tijek prilagodbe u novoj skupini).

Neposredno uključivanje roditelja u odgojno – obrazovni proces putem radionica za nove roditelje i djecu krajem kolovoza s ciljem upoznavanja djece s ambijentom u kojem će boraviti, te kreativne radionice za roditelje i djecu vezano uz blagdane.

Uključivanje roditelja u akciju „Bezbroj načina darivanja“ u predbožićno vrijeme s ciljem prikupljanja raznih donacija za osobe u potrebi.

Uključivanje roditelja u neposredni odgojno obrazovni proces putem (profesorica flaute, knjižničarka, suradnja sa mamom profesoricom glazbene kulture koja se uključila u probe zbora 2 puta tjedno te je za sve pjesme snimila instrumentale na glasoviru.)

Upitnik za roditelje novoupisane djece koji je proveden u listopadu 2019. gdje su izrazili svoje zadovoljstvo provedbom perioda prilagodbe..

Prilikom provođenja projekta „Vrtića kod kuće“ za vrijeme trajanja korona krize, redovito su se redovito javljali e-mailom i slali nam dječje radove i fotografije aktivnosti koje su s djecom provodili kod kuće.

Predstavljanje rada po dobi kao i 25.godišnjica vrtića odgođena je zbog nastale situacije sa Covid 19 , a druženje i završna svečanost predškolaca održana je 8.6.2020. u prostorima vrtića i nakon toga u Zabavnom parku „Pitagora“

Suradnja u pripremi i organizaciji raznih aktivnosti tijekom pedagoške godine: prijevoza za izlete, donacije za izradu kostima za Fašnik i druge prilike.

U ovoj pedagoškoj godini pripremili smo nekoliko roditeljskih sastanaka s tematikom:

Roditeljski sastanak rujan 2019., predavači:

Ružica Bjeličić, odgojiteljica („Ljetovanje na Pagu“),

Tatjana Strabić, pedagoginja („Priprema djece za polazak u školu“),

Sanja Katanec i Ivana Orehovački, odgojiteljice („Program predškole“)

Roditeljski sastanak po skupinama, studeni 2019.:

„Primjena Agazzi metode i Pedagogije zajedništva u Dječjem vrtiću Zraka sunca“

Odgojiteljice

Roditeljski sastanak održan u veljači 2020.:

„Podrška roditelja razvoju socijalne kompetencije djece“

predavačica pedagoginja Mirijana Bidoli

Zaključak: U slijedećoj pedagoškoj godini i dalje ćemo uspješno razvijati partnerstvo s roditeljima i drugim članovima obitelji te im pružati još više mogućnosti za osobno uključivanje u aktivnosti odgojnih skupina. Obogaćivat ćemo kutiće za roditelje s još više povratnih informacija i zapažanja o aktivnostima djece kako bi u svakom trenutku znali što rade njihova djeca, zašto rade upravo to što rade i što to znači za njihov razvoj.

8. SURADNJA S VANJSKIM ČIMBENICIMA KOJI SU SUDJELOVALI U OSTVARIVANJU ZADAĆA KURIKULUMA I GODIŠNJEG PLANA I PROGRAMA RADA

U protekloj godini bilo je dobre i učinkovite suradnje s mnogim vanjskim čimbenicima u svrhu suoblikovanja procesa odgoja i obrazovanja, realizacije određenih tematskih sadržaja, dobivanja savjetodavne i materijalne potpore za razvijanje i unapređivanje rada vrtića.

Ostvarili smo dobru suradnju s našim Gradom, zatim suradnju s Ministarstvom znanosti i obrazovanje te Agencijom za odgoj i obrazovanje radi stručne potpore, dobivanja smjernica za rad i ostvarivanja stručnog usavršavanja djelatnika. Suradnju smo ostvarivali s drugim vrtićima u Gradu radi razmjene iskustava i unapređivanja odgojno-obrazovnog rada. Radi ostvarivanja načela kontinuiteta u odgoju i obrazovanju Vrtić je surađivao unutar razine sustava odgoja i obrazovanja, točnije s osnovnim školama s ciljem usklađivanja zajedničkog djelovanja usmjerenog na dijete i njegove dobrobiti. Vrtić je uvijek bio otvoren za suradnju sa svima koji su mu mogli pomoći u ostvarivanju zadaća, ponuditi djeci nova iskustva i doživljaje, popularizirati rad i učiniti ga što privlačnijim potencijalnim polaznicima.

Napominjemo da su se brojni planirani događaji, manifestacije i nastupi odgodili zbog pandemije koronavirusa kao i naše sudjelovanje na istima.

No unatoč tome, tabelarni prikaz naše suradnje je vrlo bogat:

SURADNICI	PLANIRANI SADRŽAJ RADA	OSTVARENO
Grad Križevci, Upravni odjel za odgoj, obrazovanje, kulturu, sport, socijalnu skrb, nacionalne manjine turizam	-suradnja u osmišljavanju i realizaciji pojedinih segmenata odgojno-obrazovnog procesa (značajni datumi i događanja)	-posjet gradonačelnika Dječjem vrtiću -posjet djece gradskoj upravi - suradnja u organizaciji Dječjeg tjedna i obilježavanja 30-te godišnjice Konvencije o pravima djeteta -sudjelovanje na Gradskim sportskim igrama vrtićanaca -akcija Grad prijatelj djece - sudjelovanje na Danima Marcela Kiepacha
Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Agencija za odgoj i obrazovanje	-organizacija i provođenje stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika -stručna podrška i pomoć u realizaciji odgojno-obrazovnih zadaća i programa	-sudjelovanje na stručnim usavršavanjima za ravnatelje, odgojitelje i stručne suradnike dječjih vrtića kao sudionici i kao predavači

Sveučilište u Zagrebu Učiteljski fakultet	suradnja u organizaciji i realizaciji stručne prakse studenata predškolskog odgoja	- obavljanje stručne prakse studenata
Zavod za javno zdravstvo	-suradnja s pedijatrom, stomatologom, epidemiologom i drugim specijalistima	-posjete, predavanje, savjetovanje o HACCP-u i dr.
Osnovne škole : OŠ Ljudevita Modeca, OŠ "Vladimir Nazor"	-suradnja vezana uz upis djece u prvi razred -kreativne radionice vrtićanaca u školama	- posjete - Dječje aktivno ljeto, akcija „Darujmo osmijeh gradu“ - Projekt "Živim mir" -Međugeneracijsko druženje
Policajska uprava Križevci Kontakt policajac	-provođenje edukativnog programa vezanog uz sigurnost djece u prometu	-posjet policijskoj postaji Križevci, prezentacija policijske opreme -edukativni program-prelazak ceste, edukativna akcija o važnosti autosjedalice
AMK Križevci, HAK	-suradnja u cilju razvoja samostalnosti, sigurnosti i spretnosti djece u prometu	-sudjelovanje na bicikljadi "Sigurno i vješto u prometu"
Kazališta, koncertna dvorana V. Lisinski	-suradnja u realizaciji kulturno-scenskih događanja	-posjet koncertnoj dvorani V. Lisinskog - gostovanje lutkarskog kazališta „Produkcija Z“ u Vrtiću
Muzej i Galerija grada Križevaca	-suradnja u osmišljavanju i prezentiranju likovnog stvaralaštva i kulturno-povijesne baštine	-posjet Gradskom muzeju, predstavljanje znamenitih Križevčana
Gradska knjižnica	-suradnja u osmišljavanju i prezentiranju dječjeg stvaralaštva i razvoju književnog izričaja	-organizacija posjeta s ciljem navikavanja djece na druženje s knjigom
Predškolske ustanove - vrtići	-suradnja u organiziranju stručnog usavršavanja odgajatelja	-zajednička druženja, posjeti, manifestacije u gradu
Domovi za starije nemoćne osobe	-posjete, radionice, Međugeneracijsko druženje	- Međugeneracijsko druženje u prostorima vrtića

		-posjete i darivanje za blagdane Božić
Katehetski ured za školstvo Crkva-župni uredi (lokalni)	-suradnja pri organizaciji stručnog usavršavanja za odgajatelje u vjerskom odgoju	-posjet crkvi sv. Marka Križevčanina -bлагослов plodova zemlje i kruha povodom Dana kruha -bлагослов djece i Vrtića
Centar za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju	-priredbe, posjeti -stručna suradnja	-stručna suradnja vezano uz djecu s teškoćama u razvoju -posjet djece iz COOR-a našem vrtiću -posjet COOR-u za Dan otvorenih vrata
Vatrogasna zajednica grada Križevaca	-posjeti i sudjelovanje u obilježavanju mjeseca zaštite od požara i Dana vatrogasaca	-posjet vatrogasnoj postaji Križevci, prezentacija vatrogasne opreme -prezentacija suradnje svih žurnih službi i način rada
Turistička zajednica grada Križevaca	- suradnja kod organizacije događaja i manifestacija u gradu	-"Križevački fašnik"
Međunarodna udruga EDU iz Rima	-realizacija programa Pedagogije zajedništva	-stručni skupovi i predavanja
Međunarodna udruga "Sportmeet"	-suradnja i sudjelovanje na stručnom skupu	-stručni skup i radionice
Zajednica sportskih udruga grada Križevaca	-suradnja u organizaciji i realizaciji sportskih događaja u gradu	- Sportske igre vrtićanaca -Mala sportska škola
Agazzi Institut i Dječji vrtić u Bresci	-suradnja u edukaciji i realizaciji Agazzi metode	
Udruga „Dijete zove dijete“ iz Brescie	- suradnja u organizaciji Dječjeg aktivnog ljeta s bivšim vrtićancima i školom za animatore u Križevcima i Bresci	-realizacija Dječjeg aktivnog ljeta
Udruga "Living peace international"	-suradnja i sudjelovanje na stručnim skupovima	-suradnja na projektu „Mali ambasador mira“

„Eduka savjet“, Sesvete	-seminari	-sudjelovanje na seminarima vezanim uz zakonsku regulativu u dječjim vrtićima
Paviljon sv. Marka Križevčanina	-akcija „Bezbroj načina darivanja“, posjet	-posjet štićenika samostana vrtiću, druženje s djecom, Međugeneracijsko druženje
Komunalno poduzeće Križevci	-akcije, radionice	-radionica za djecu u vrtiću o recikliranju